УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСОВОГО

ЛИСТОПАД
2015
№ 11 (272)

ПРАВИЛА БІЗНЕСУ ВІД А. ШЕПТИЦЬКОГО 15 стор.

УКРАЇНЦЯМ ТРЕБА ЄДНАТИСЯ 29 стор.

ВОНИ СПАСЛИ СВОЮ ДУШУ 37 стор.

МОЛІННЯ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ ВІД УЗАЛЕЖНЕНЬ

ЩОДНЯ проводяться в монастирі святого Онуфрія у Львові

Моління за узалежнених від:

- Алкоголю
- Наркотиків
- Куріння
- Комп'ютерних ігор
- Порнографічних фільмів
- Грішних слів
- Нервових стресів

ПОЧАТОК МОЛІНЬ – о **9:30** щодня
Запрошуємо також батьків та рідних узалежнених. Після молитви бажаючі можуть поспілкуватись із священиком та отримати пораду.
Також служиться Молебень за мир в Україні.

Моління очолює
о. Йосиф БУДАЙ, ЧСВВ

Наша адреса:
м. Львів,
вул. Б. Хмельницького, 36,
церква св. Онуфрія

о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

«В ЄДНОСТІ СИЛА НАРОДУ – БОЖЕ, НАМ ЄДНІСТЬ ПОДАЙ»

(Із пісні-молитви за Україну)

Найдорожчі читачі нашого «Місіонаря»,

у сьогоднішній час вкрай важливо усвідомити кожному із нас, наскільки цінна і велика єдність: особиста, родинна, подружня, національна, церковна. Наскільки залежить ця єдність від нашої єдності з Богом. Якщо людина не має особистої єдності з Богом, то вона ніколи не зможе жити в мирі з іншими людьми, не зможе творити будь-якого роду здорову спільноту. Тільки Бог у Тройці святій єдиний може об'єднати душу з тілом у живу людину, двох людей у спільноту нероздільного подружжя, націю – у єдиний народ, сам Бог поєднується з людиною у Богочоловіка. У цій єдності кожен залишається собою: Бог залишається Богом, людина залишається людиною; чоловік залишається чоловіком, а жінка – жінкою. Різноманітність мов, характерів, схильностей, поглядів зовсім не становить перешкоди для творення єдності. Ми стаємо найбільш вразливими для ворога, коли розриваємо єдність, коли зухвало покладаємося лише на свої сили та діємо самотужки, коли піддаємося на спокусу, яка запевняє: «Ти все зможеш сам; тобі ніхто не потрібний!» Тоді стаємо немов нерозумною овечкою, яка відлучається від стада і стає легкою приманкою для голодного вовка.

З повчань нашого люблячого Спасителя ми довідуємось, яку шкоду брак єдності може принести нашій безсмертній душі, нашій родині, Церкві чи народові: *«Коли царство поділене саме в собі, не зможе те царство встоятись. Коли будинок розділений сам у собі, неспроможен будинок той більше стояти» (Мк. 3:24-25).*

Святий Йосафат, якого пам'ять Христова Церква урочисто вшановує в листопаді, добре розумів важливість єдності, зокрема церковної, і мужньо віддав своє життя за неї через мученицьку смерть. Він і сьогодні на небесах безупинно молиться за нас, поділених, роздвоєних, посварених, ворогуючих, щоб здійснився предвічний задум Божий: «Щоб усі були одно» – як Син з Отцем і Отець із Сином.

Любі читачі, місія «Місіонаря» – об'єднувати вас навколо милосердного Спасителя, який своїм божественним Словом, своєю Любов'ю торкається нашої душі, лікує рани гріха розбрату, чвар, непорозумінь. Живімо в єдності з Ісусом і Марією, живімо в єдності одні з одними! Просімо всі спільно зі святим священномучеником Йосафатом: «Боже, нам єдність подай!»

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ 7

СВ. МИКОЛАЙ 8

КАЛЕНДАР ЩОДЕННИХ НАМІРЕНЬ НА ГРУДЕНЬ с. 9

СТОРІНКАМИ ЄВАНГЕЛІЯ: НЕДІЛІ ЛИСТОПАДА с. 10

ПОКЛИКАННЯ ДО МОНАШОГО ЖИТТЯ: ОБІТИ с. 12

10 ПРАВИЛ БІЗНЕСУ ВІД АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО с. 15

ЗІ СПАДЩИНИ ДОБРОГО ПАПИ ІВАНА XXIII с. 19

РОЗУМІННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ У ЖИТТІ ХРИСТИЯНИНА с. 21

ЧАК НОРРІС ПРО... СВОЮ ВІРУ? с. 23

ФАЇНА ЛЯХЕР – ХРИСТИЯНКА АННА Й МОНАХИНЯ МАРІЯ с. 25

УКРАЇНЦЯМ ТРЕБА ЄДНАТИСЯ І ЖИТИ З БОГОМ, ЩОБ ПЕРЕМОГТИ с. 29

ПРИБОРКАННЯ ПРИСТРАСТЕЙ с. 31

БУВ МУСУЛЬМАНИНОМ; НИНІ АРХИЄПИСКОП ЦЕРКВИ ХРИСТА с. 32

КОЛУМБІЯ: В «СПОВІДАЛЬНОМУ МАРАФОНІ» ВЗЯЛИ УЧАСТЬ 350 СВЯЩЕНИКІВ с. 32

ПАПА КАНОНІЗУВАВ БАТЬКІВ СВ. ТЕРЕЗИ ВІД ДИТЯТКА ІСУСА с. 32

ПАПА ДО ГЛАВИ УГКЦ: «УКРАЇНА Є І ЗАВЖДИ БУДЕ У МОЄМУ СЕРЦІ» с. 33

З БОГОРОДИЦЕЮ НАВКОЛО КРЕМЛЯ с. 33

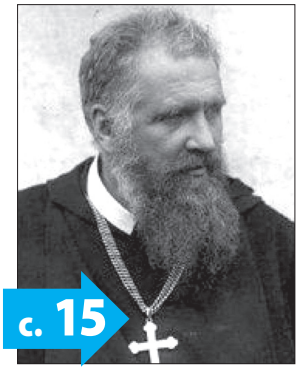
с. 15

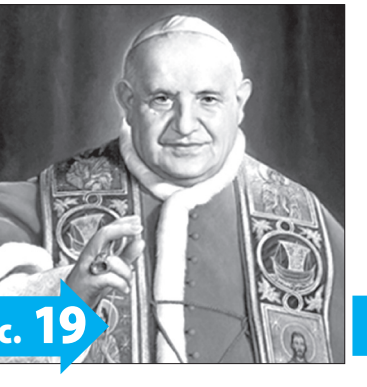
с. 19

с. 25

ПАМ'ЯТНИК УБИТОМУ НА МАЙДАНІ РОМАНУ ГУРИКУ ОСВЯТИЛИ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ с. 33

УГКЦ В ЛЮРДІ – ПРИВІЛЕЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПАЛОМНИКІВ с. 34

«АПОСТОЛ ЄДНОСТІ І ВІРИ» с. 35

ВІДГУК НА КНИГУ «ВАСИЛІЯНСЬКІ МОНАСТИРІ УКРАЇНИ: ГАЛИЧИНА І ЗАКАРПАТТЯ» с. 36

ВОНИ СПАСЛИ СВОЮ ДУШУ с. 37

БІЛИЙ БАРАНЧИК с. 42

КРЕХІВ У ВІНКУ СОНЕТІВ с. 46

ВІТАЄМО! НА СЛУЖБІ БОГУ Й УКРАЇНІ: 25-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА ОТЦЯ ОМЕЛЯНА КОБЕЛЯ с. 47

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС с. 49

КРОСВОРД с. 50

с. 29

МІСІОНАР

Головний редактор:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Заступник Головного редактора
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Радакційна колегія:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
о. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Коректура:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
«Місіонар», вул. Б. Хмельницького, 36,
м. Львів, 79019
тел/факс: 255-38-15
e-mail: misionar@ukr.net
Наш сайт: www.misionar.info

Підписано до друку 29.10.2015 Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5000 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2015

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць *(вказати місячні наміреня: загальне, місійне, місцеве)* ***і намірення на сьогоднішній день*** *(вказати намірення дня)***.**

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

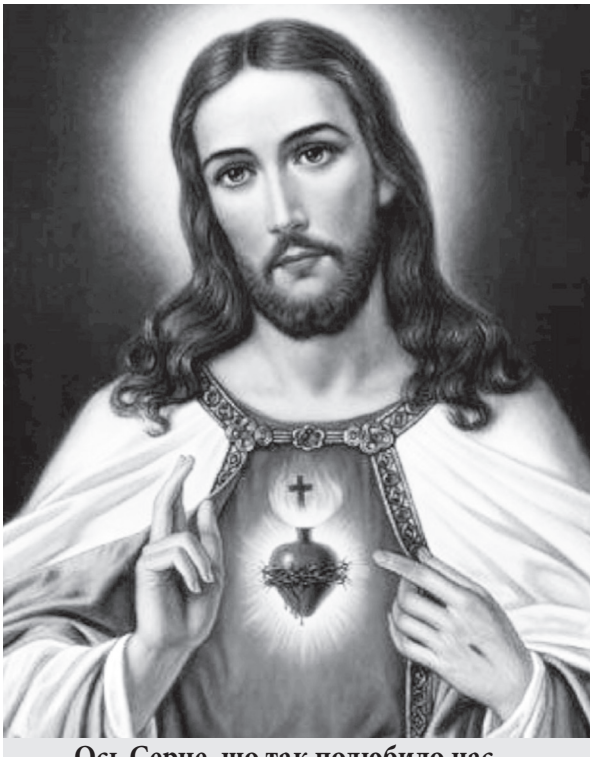

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на листопад

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: За діалог між інакомислячими – за особисті розмови з людьми іншого світогляду.

МІСІЙНИЙ: За настоятелів церков – щоб їхня діяльна любов до людей оживила їхню надію.

МІСЦЕВИЙ: За свідоме бажання дорослих дітей відвідувати і телефонувати стареньким батькам.

ПОКРОВИТЕЛЬ: Мученик Арета

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на грудень

(З благословення Святішого Отця)

Підготував о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Загальний: За живий досвід Божого Милосердя – Бог не перестає нам дарувати прощення

Прощати – означає помилувати, не пригадувати про борг. Прощення – це акт любові, милості та благодаті. Прощення – це рішення не тримати зла на іншу особу, незважаючи на те, що вона зробила нам щось погане. Всі ми грішні, тому й на землі... Євангелист Іван пише: «Коли скажемо, що не маємо гріха, то самих себе обманюємо, і немає в нас правди». По суті, будь-який гріх – це акт повстання проти Бога (Пс. 51:4). І єдиним справедливим покаранням за наші гріхи є смерть. У першій частині послання до Римлян (6:23) написано: «Бо заплата за гріх – смерть…» Але Бог за Своїм досконалим планом став людиною – Ісусом Христом (Ів. 1:1,14). Ісус помер на хресті, понісши покарання, на яке заслуговуємо ми, – смерть. Апостол Павло навчає коринтян: «Того, Хто не знав гріха, Він зробив за нас гріхом, щоб ми в ньому стали Божою праведністю» (II Кор. 5:24). 1 Ів. 2:2 проголошує: «Він – примирення за наші гріхи, і не тільки за наші, а й за гріхи всього світу». Ісус воскрес із мертвих, проголосивши Свою перемогу над гріхом і смертю (1 Кор. 15:1-28).

Прощення наших гріхів можливе, якщо ми віримо в Ісуса Христа як свого Спасителя. В Еф. 1:7 написано: «В Ньому ми маємо викуплення Його кров'ю, прощення переступів, згідно з багатством Його благодаті». Ісус заплатив наш борг за нас, щоб ми могли бути прощені. Текст Євангелія Івана (3:16-17) несе чудову вістку: «Бо так Бог полюбив світ, що дав Свого Єдинородного Сина, щоб кожний, хто вірить у Нього, не загинув, але мав життя вічне. Бо не послав Бог Свого Сина у світ, щоб судити світ, але щоб через Нього спасти світ».

Ми не можемо заробити в Бога прощення, ми не можемо заплатити за нього, ми можемо лише отримати його вірою, через благодать і милість Бога. Ми не можемо збагнути любов і милосердя Бога, але ми можемо витісняти ненависть зі свого серця й не плутати добро із злом… ■

Місійний: За сім'ї – нехай буде для них Різдво Христове знаком надії

Кожна сім'я, за словами Папи Франциска, «завжди є світлом серед темряви світу», навіть якщо і слабким. Навіть історія Ісуса між людьми «формується в лоні сім'ї, в якій Він перебував протягом тридцяти років. Це була «родина, як всі інші, що мешкала в забутому селі на околицях імперії». Наступник святого Петра вказує на духовний досвід святого Шарля де Фуко, який саме у споглядані Пресвятої Родини з Назарету, стосунків Ісуса з батьками й сусідами, збагнув безплідність прагнення багатств і влади, а обравши пустельницький стиль життя, збагнув, що неможливо зростати в любові до Бога, уникаючи стосунків з людьми. Отож, щоб збагнути сьогодні сім'ю, слід заглиблюватися у таїнство Пресвятої Родини з Назарету, в її щоденне життя. Сім'я – це місце євангельської святості, здійснюваної серед найзвичайніших обставин. У ній дихається пам'яттю поколінь та запускаються коріння, які дають змогу прямувати далеко вперед. Вона є місцем розпізнавання, в якому вчимося пізнавати Божий задум щодо нашого життя та з довір'ям його приймати. Вона є місцем безкорисливості, тактовної, братньої та солідарної присутності, яка вчить виходити із замкненості у собі, щоби приймати іншого, щоб прощати та почуватися прощеним». Щодня з молитвою до Бога, потрібно пригадувати й роздумувати над Божим планом щодо людини, потрібно розсікати темряву гріха, який хуртовиною спокус, намагається збити з правильної дороги традиційну сім'ю, посіяти сумнів і помножити царство зла. Різдвяна зірка несе надію через подію, яка нас рятує, ощасливлює і дає силу опиратися будь-якій пітьмі. Потрібно тільки підвести свої очі до неба і бути готовими чути Слово спасіння. ■

Місцевий: За добробут в нашій країні й за щире почуття будувати рідну хату

Наша держава, на жаль, хворіє ще радянським минулим. В пам'яті літніх людей, а також і людей середнього віку зберігаються картини, події комуністичного буття, коли все ніби було спільне, колгоспне, всі ділилися порівну з усіма, але чомусь голови колгоспу, чи члени Компартії жили, а прості трударі виживали. В українських селах, господарі, маючи гектари землі, мусіли її обробити, наприклад, скосити траву, й тільки десяту частину могли залишити для себе, решту все забирав колгосп. І ніхто, вголос не обурювався, не пручався, не міг подумати про якийсь Майдан, про Революцію Гідності. Це свідчить, наскільки українському працьовитому, свободолюбивому народу атеїстична система встигла привити рабську свідомість, забравши культуру, мову й національну свідомість. І коли Україна, виборовши незалежність, зробила перший крок до свободи, потім другий і третій, то «брати-росіяни» не змогли це спокійно пережити, пішли війною на нас.

«Більше всього раби ненавидять не своїх господарів, а тих, які стали вільними», – писав давньоримський письменник Марк Порцій Катон. Сьогодні ми нарешті стаємо вільними, але є ще бідними, й тому завданням кожного українця й українки є не гарбати й не красти (це хворобливе бажання залишилося від злиденного минулого – голодомор, війна, заводи, колгоспи тощо). Зараз нашим пріоритетом є служити, будучи при владі, в достатку знати міру, вірити в Бога і любити людей. ■

Покровитель на грудень:

св. Миколай

За переказами, святий Миколай народився у другій половині III століття в місті Патара у провінції Лікія (історична область в Малій Азії) у сім'ї благочестивих батьків. До глибокої старості вони не мали дітей і в безперервній молитві просили Всевишнього дати їм сина, обіцяючи присвятити його служінню Богові. Молитва їх була почута: народився син, який при хрещенні отримав ім'я Микола, що значить грецькою «переможець народів».

Юнак виховувався під керівництвом свого дядька – місцевого єпископа. За покликання Микола обрав служіння Богові. Пройшовши шлях від молодшого церковного служителя до архієрея, він став архієпископом міста Мири Лікійські.

Микола відрізнявся любов'ю і співчуттям до людей, допомагав убогим і знедоленим, роздаючи майже всі гроші, що отримував. Собі він залишав тільки найнеобхідніше. За лагідність і доброту св. Миколай здобув величезну любов народу.

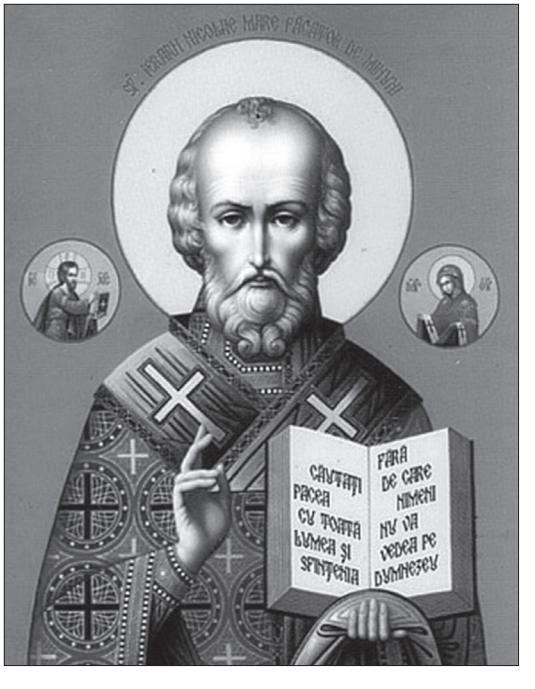

Досягнувши глибокої старості, у 345 році св. Миколай мирно помер. Після смерті, мощі Миколая Чудотворця стали рясно виділяти цілюще миро, що ще більше прославило його. ■

КАЛЕНДАР ЩОДЕННИХ НАМІРЕНЬ на грудень

(Молімося в поданих тут наміреннях)

ЧИСЛО	ДЕНЬ	ПОКРОВИТЕЛЬ ДНЯ	НАМІРЕННЯ НА ДЕНЬ
1	вт	Мучч. Платона і Романа	за покинутих батьками дітей
2	ср	Прор. Авдія; муч. Варлаама	за українську армію
3	чт	Передсв. Введення, преп. Григорія Декаполіта	за злагоду в родинах
4	пт	⊕ ВВЕДЕННЯ В ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ	за священиків і єпископів
5	сб	Ап. Филимона і тих, що з ним	за переслідуваних християн
6	нд	27-а Нд., Свв. Амфілохія і Григорія, єпп.	за самотніх і одиноких людей
7	пн	Вмуч. Катерини; вмуч. Меркурія	за греко-католицькі ЗМІ
8	вт	Віддання Введення Свщмч. Климента, Папи	за молодь, яка відійшла від Церкви
9	ср	Преп. Аліпія, стовпника	за довір'я до Божого милосердя
10	чт	Вмуч. Якова Персіянина; преп. Паладія	за бажання ділитися з ближніми
11	пт	Препмуч. Стефана Нового; муч. Іринарха	за людей з черствим серцем
12	сб	Мучч. Парамона і Філумена	за сміливість наречених
13	нд	28-а Нд., † Ап. Андрія Первозванного	за атеїстів
14	пн	Прор. Наума	за сектантів, за їхнє повернення у лоно Церкви
15	вт	Прор. Авакума	за навернення росіян
16	ср	Прор. Софонії	за кращу долю України
17	чт	Вмуч. Варвари; преп. Івана Дамаскина	за провід Святого Духа у християнських спільнотах
18	пт	† Преп. Сави Освященного	за мир у всьому світі
19	сб	† Миколая Чудотворця	за матерів і дітей без батька
20	нд	29-а Нд.,Св. Амвросія Медіоланського	за створення будинків сімейного типу і ліквідацію дитбудинків
21	пн	Преп. Патапія	за любов до ворогів
22	вт	⊕ Непорочне Зачаття Пресвятої Богородиці	за навернення грішників
23	ср	Мучч. Мини, Єрмогена й Євграфа	за належне приготування до прийняття Святих Тайн
24	чт	Преп. Даниїла Стовпника	за українську молодь
25	пт	Св. Спиридона, єп. Трімітійського	за подолання корупції в державі
26	сб	† Мучч. Євстратія, Євгенія, Авксентія й Ореста	за померлих рідних і близьких
27	нд	30-а Нд., Мучч. Тирса, Левкія, Филимона, Аполонія, Калиніка	за повагу жінок до чоловіків
28	пн	Свщмч. Елевтерія; преп. Павла	за місіонерів
29	вт	Прор. Агея	за християнське розуміння інтимних стосунків
30	ср	Прор. Даниїла й Ананії, Азарії й Мисаїла	за узалежнених від алкоголю
31	чт	Муч. Севастіяна й ін.	за малих підприємців

Як використовувати календар щоденних намірень?
- У молитві щоденного пожертвування («О, Божественне Серце Ісуса...» - див. вище) після того, як ми вказали місячне намірення (словами « в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць ...), одразу після слів «на сьогоднішний день» вказуємо намірення з календаря, поданого вище.

СТОРІНКАМИ ЄВАНГЕЛІЯ: Неділі листопада

«Допомога» (Лк. 16:19-31)

бр. Давид КОЗИН, ЧСВВ

У повсякденному житті ми можемо не помітити тих, які потребують нашої допомоги. Так само і егоїстичний багач не помічав бідного Лазаря, який «лежав у нього при воротах». Все його тіло було покрите ранами, він терпів голод. Попри всі ці страждання, від нього не чути нарікань чи докорів і слів засудження, він приймає волю Божу і, не сумніваючись, покладається на Боже Милосердя. Ім'я «Лазар» означає «допомога Божа», він повністю живе з допомоги Божої і не може ні на кого сподіватися, крім Бога. Терпіння і праведне життя прославили його душу, яку ангели занесли до раю на лоно Авраама. Уподібнимося й ми до праведного Лазаря, довірмо наше життя Богові, уповаймо на його Милосердя, не нарікаймо на те, що чогось не маємо, не засуджуймо інших, не заздрімо їм, підкріпляймо нашу віру Словом Божим і служімо справі нашого спасіння. Озирнімося навколо і подивімося – можливо, є хтось, хто відчуває якусь потребу, принесім безкорисливу допомогу тим, чим можемо. Не будьмо байдужими, адже кожним вчинком ми не тільки допомагаємо нашому ближньому, але й прокладаємо собі дорогу в майбутнє, осягаючи вічне життя. ■

«Оманливе щастя» (Лк. 8:26-39)

бр. Йосафат КОВАЛЮК, ЧСВВ

У сучасному світі людина може дуже легко попасти під вплив злого духа. Обираючи зло, надаючи перевагу брехні, живучи «вільно» і без моралі, особа відповідає «так» диявolу і співпрацює з ним. Тоді починається боротьба душі і тіла, які від природи мали б діяти заодно, злагоджено. Кожна особа прагне чинити добро, оскільки створена на образ і подобу Божу, хоче жити і бути щасливою. Натомість тіло прагне вигоди, задоволення. Якщо наповнюємо тіло світським непотребом, починає гинути душа. Спочатку починається війна душі і тіла, потім сум, розчарування, сльози, а далі – муки, страждання і прагнення повернутися до Бога, Який є джерелом добра, затишку, гармонії і справжнього комфорту. Найбільша зброя нечистого – це кликати людину до кращого матеріального життя, різних тілесних задоволень, прагнення влади, здобуття земної слави. На жаль, багато людей обирає оманливе земне щастя. Теперішнє суспільство втратило відчуття власного сумління, людина вважає себе центром Всесвіту, забувши про свого Творця. Багато поганих речей сприймаємо як щось нормальне, зло криється у вигляді добра. У притчі спостерігаємо, хто дійсно може втихомирити біль і подати руку допомоги. Сама ж присутність Господа дала зрозуміти дияволу, що він є безсилий перед Богом, тому так легко покинув цього чоловіка.

Господь подарував біснуватому шанс почати все спочатку і нас закликає змінити своє життя та навколишній світ на краще, визволитися від диявольських сітей, очистити нашу душу, зародити мир якого, так сильно потребує наше серце, життя, Батьківщина. ■

«Доторкнутись до Христа» (Лк. 8:41-56)

бр. Антоній КАНЮК, ЧСВВ

Ми, захоплені власними відкриттями і власною силою, все ж порушуємо тривожні питання про сучасний розвиток світу, про місце і завдання людини, про остаточну мету людського життя і про його сенс. Щоб дати відповіді на ці питання, маємо зрозуміти, що людська особа потребує спасіння, а людське суспільство – оновлення. Тому осердям нашої праці має бути сама людина – у своїй єдності й у своїй цілості: з тілом і душею, із серцем та сумлінням, з розумом і волею.

Ми маємо наважитися «доторкнутися» до Христа (пор. Лк. 8:44). У наші сухій буденності маємо прагнути щоденного проводу Христа. Прагнення зустріти Його і з'єднатись з Ним має бути у нашому серці. Без животворного впливу Господа на наше життя ми не будемо задоволенні і просто перебуватимемо в стані очікування «прогресивної смерті». Але слова «Не бійся, тільки віруй…» (Лк. 8:50), зверненні саме до нас. Відважмося відкритися і слухати те, що каже нам люблячий Отець. Він закликає нас: «Прокиньтесь!» (пор. Лк. 8:54). Досить сидіти і чекати, що все зміниться. Кожна хвилина нашого життя неповторна. Покиньмо

амбіції і мрії. Покиньмо ідеалізм і самокритику. Ісус кличе нас любити, а не іти життям за чітко встановленими шаблонами. Не ставаймо сірою масою, просто любімо. В цьому і є захоплюючий момент подорожі, бо ми усвідомлюємо, що лише з Господом ми перетнемо цю пустелю людського життя. Пізнаймо себе і свою дійсність. Ми можемо пізнати себе тоді, коли в духовний і раціональний спосіб стикнемося з дійсністю, там відкриємо всю правду про себе. Саме виходячи із дійсності свого життя, починаймо діяти. Маємо дозволити Христу «доторкнутися» до нашої дійсності, перемінити і зцілити її. ■

«Бачити потреби іншого» (Лк. 10:25-37)

бр. Матей КРАВЧИШИН, ЧСВВ

«Але один самарянин, що був у дорозі, зненацька надійшов й, побачивши його, змилосердився» (Лк. 10:33). Приступити до незнайомця, перев'язати йому рани, полити їх оливою і вином, посадити на власну скотину і привезти до заїзду – це вчинки, що свідчать про любов, якої усім серцем нас прагнув навчити Бог.

Виявляти милосердя і вміти співпереживати є надто немодно і навіть важко. Люди сучасного світу дбають за дочасне і марне. Прагнуть здобути всього якнайбільше. Варто тоді задуматися: «Якби у вас було все, де б ви це тримали?» Сучасний світ переконує, що любити потрібно швидко, вигідно, дорого і тілесно. Часто забувають, що любов за гроші називається проституцією, а дружба за гроші – бізнесом! Щасливими вважають себе тоді, коли не люди, а матеріальні речі стають окрасою їхнього життя. Справжнє ж щастя – це тоді, коли маєш змогу дарувати, а не отримувати, допомагати, а не очікувати допомоги, безкорисливо любити, а не вимагати любові в інших. Нам дуже часто байдуже до того, якими життям, у яких умовах живуть наші ближні. Ще частіше цитуємо слова українського прислів'я: «Моя хата з краю – я нічого не знаю». Іноді нам вдається дуже красномовно осудити ближніх, не знаючи їхнього життя, мотивації їхніх вчинків, причин їхніх падінь. Люди 21-го століття є циніками, які знають усьому ціну, але не знають цінностей.

Бути самарянином – це значить бачити потребу іншого, відмовитися від власного егоїстичного «я» і з розумінням та розпростертими долонями вийти на допомогу своїм ближнім. Це бажати добра іншим і навчитися прощати. Іншими словами – це полюбити живих людей з їхніми немочами, падіннями, гріхами. Навчитися терпіти, плакати, усміхатися з нашими ближніми в різні періоди життя. ■

«Збираймо собі скарб на небі» (Лк.12:16-21)

бр. Віталій ПАВЛЮК, ЧСВВ

Якось священик запитав: «Що думаєте робити в майбутньому?» Один із студентів відповів: «Найперше хочу скінчити мої студії!» – «А тоді?» – «Далі буду старатись дістати вищий науковий ступінь!» – «А тоді?» – «Отримаю добру роботу, оженюся, буду мати добру родину!» – «А що далі буде?» – «По яких 40 літах праці дочекаюся пенсії і буду доживати щасливо свої літа». – «Ну а далі що буде?» – «А що ж може бути далі?» – відповів студент. – «Помру, так як і всі!» – «Так це правда», – підтвердив отець. «Але що далі буде?» Це питання було і залишається незмінним для всіх поколінь людей: що з нами буде, як помремо? Яке майбутнє нас чекає після того?

Багато людей роздумує про сенс життя. Одні вбачають його у здоров'ї, інші у створенні кар'єри, нагромадженні багатств, ще інші – у славі, любові, благополуччі. Але чи це є остаточна ціль людського життя?

З притчі дізнаємося, що добре забезпечене життя тут, на землі, не є ще остаточною ціллю життя людини. Вона повинна подбати також про те, щоб могти жити вічно і щасливо у Царстві Божім.

Зауважмо, що нагромадження земних дібр для євангельського багача не має якоїсь вищою мети: Бога чи добро інших людей. Ідеалом і ціллю громадження дібр цього чоловіка є він сам, його життя, його вигода, його егоїзм. Він Бога не потребує. Багатство заступає йому Бога, воно заступає йому вічне щастя, яким є сам Бог.

Щоб не повторити помилки, яку вчинив цей заможний чоловік з притчі, зупинімося сьогодні на якийсь момент та запитаймо себе: як живемо? Для чого живемо? Для кого живемо? Чи часом не марнуємо своєї енергії, часу тільки на ті речі, які нам не зможуть принести жодної користі для щасливого життя вічного. Збираймо собі скарб на небі. А тим скарбом є добрі вчинки, тобто все, що вдасться нам у житті зробити доброго для Бога та людей. ■

ПОКЛИКАННЯ ДО МОНАШОГО ЖИТТЯ: ОБІТИ (продовження)

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Провівши принаймні один рік на новіціяті і пізнавши багато основних правд про чернече життя, новик повинен сам виявити бажання продовжити монаший подвиг у монастирі чи в монашому чині або згромадженні. Тим часом настоятелі також роблять певний підсумок – чи новик виявив достатню зрілість, щоб присвятити себе чернечому життю і чи готовий скласти чернечі обіти. Тому наприкінці новіціяту проводиться певного роду іспит, збираються рекомендації та характеристики. А новик власноручно пише на ім'я Вищого настоятеля прохання про допущення до перших обітів. Магістр новіціяту це прохання разом із усіма характеристиками та результатами іспиту передає Вищому настоятелю, а він разом із своєю радою вирішує про кожного окремо: допустити до складення чернечих обітів, відкласти на деякий час і доповнити знання на новіціяті, чи відпустити, якщо новик не подав достатніх доказів готовності провадити чернече життя і характеристики були негативними. Зазвичай усі, хто вступає до монастиря, намагаються щиро і ревно наслідувати Христа у чернечому стані, і тому Вищий настоятель із своєю радою допускає до складення, призначаючи дату.

Ці перші обіти називаються звичайними і тимчасовими. «Звичайними» обіти називаються тому, що той, який їх складає, має право володіти майном і його набувати, однак не має права самостійно, без дозволу і благословення настоятеля, ним розпоряджатися. Таким чином убожество представляється як ще не зовсім досконале. А термін «тимчасові обіти» означає, що їх складається тільки на деякий час, наприклад, на рік, два, чи п'ять.

У Василіянському чині звичайні обіти складають на один рік, але їх кожного року відновлюють протягом п'яти років. Після збігу реченця обітів щороку чернець повинен підтвердити своє бажання продовжувати чернечий подвиг у Чині, кожного разу подаючи власноруч написане прохання про віднову обітів. До віднови допускає також Вищий настоятель (Протоігумен) за згодою своєї ради, зібравши відповідні рекомендації і характеристики від безпосередніх настоятелів та співпрацівників ченця, який подає прохання. Але, якщо сам чернець або настоятелі побачать, що він не справляється із цією відповідальністю, то або сам чернець може вільно залишити Чин (монастир), або й Вищий настоятель із своїми дорадниками може його із Чину відпустити. Таким чином, враховуючи термін кандидатури, новіціяту та тривання тимчасових обітів, випробувальний період для остаточного вступу до монастиря становить біля семи років, а може бути і продовжений. Можна побачити, як помиляються ті люди, які вважають життя в монастирі пев-

ним видом обмеження чи ув'язнення – ченці і черниці вибирають такий спосіб життя усвідомлено і свобідно, багато разів свій вибір підтверджуючи.

Та повернемося до обряду складення обітів. У призначений час розпочинається Божественна Літургія, і під час Малого входу братія зі свічками впроваджує новиків, які повинні скласти обіти, головним входом через цілий храм перед іконостас. Коли хор співає тропарі Василію Великому, новики, здійснивши три великі метанії, простираються долілиць хрестовидно перед святими дверима іконостасу. Після тропарів вони клякають, а Настоятель чи його відпоручник, сівши на стілець біля намісної ікони Пресвятої Богородиці, звернений до людей, запитує:

– Чому прийшли ви, браття, до цієї святої спільноти, припавши перед святий Жертовник?

Новики відповідають:

– Бажаємо чернечого життя, чесний отче, в якому маємо надію спастися.

А далі настоятель веде з новиками, які складатимуть перші обіти, тривалий діалог, щоб вони прилюдно засвідчили, що добровільно бажають взяти на себе всі обов'язки чернечого стану: «Чи бажаєте приступити до чернечої спільноти? Чи бажаєте скинути із себе старого чоловіка і зодягнутися в нового, за Господньою заповіддю? Чи будете розвиватися в чеснотах і в досконалості?»

На всі запитання новики відповідають: «Так, за Божою допомогою, чесний отче».

Потім настоятель продовжує: «Направду, добре і святе діло ви вибрали, але чи його виконаєте? Бо добрі діла трудом осягаються і терпінням довершуються. Тож дайте нам відповідь на кожне наше запитання щиро, з радістю та увагою, бо Христос, тут присутній, слухає ваші відповіді. Чи з належною розвагою і свободою приступаєте до Господа? Чи не з якоїсь потреби або примусу? Чи, за Господньою заповіддю, зрікаєтеся грішного світу і всього світового? Чи справді бажаєте піднятися проби чернечого життя: відрікаючись своєї волі послухом настоятелям; зберігаючи себе в дівстві і чистоті; наслідуючи Христа в добровільнім убозтві; триваючи в трудах, молінних і постах; прикладаючись до розважування Божественного Писання, в молитвах і псалмодіях, у терпеливості в спокусах, у смиренні в служіннях; не затаюючи своєї совісти; поступаючи в мовчазливості, лагідності, щирості, в братній любові й усякій святості; приймаючи Устави і Правила нашого спільного життя і вірно їх зберігаючи, готуючись так на повну посвяту Богові?» Новики на всі запитання дають позитивну відповідь, наприкінці стверджуючи: «Так, чесний отче, щиро бажаємо, і за Божою допомогою вибираємо добровільно».

Настоятель встає, звернений до народу, і молиться подячну молитву: «Господи, Господи, споглянь з небес і подивись, і відвідай виноградник цей, що його насадила Твоя десниця, і вдоскональ його», а звернений до новиків, їм нагадує: «Ось чернеча братія глядить на вас, а Христос є тут присутній невидимо зі своїми ангелами. Тож складіть Богові ваші обіти».

Тоді настає головний, суттєвий момент: ті, які приступили до складення обітів, наколішках перед іконостасом зачитують, кожний зокрема, власноруч написану формулу обітів: «Я, – називає своє ім'я та призвище, – обітую Господу Богу, в Пресвятій Тройці Єдиному, зберігати убожество, чистоту і послух, й обіцяю перебувати в цьому Чині до часу, приписаного Уставами. Все розумію за правилами цього Чину, потвердженими Апостольським Престолом». Цим актом новики переходять у чернечий стан, зобов'язуються виконувати чернечі обіти згідно із Правилами Чину чи монастиря, до якого вступили, і про що протягом двох останніх років пильно навчалися під час лекцій чи у спільнотному житті в новіціятському монастирі. Однак,

вони ще не стають повноправними ченцями чи черницями, не мають права брати участь в управлінні монастирями, не можуть виконувати відповідальних завдань, пов'язаних із керівництвом.

Обряд складення обітів продовжується. Настоятель молиться за нових ченців, які тепер так і називатимуться – новомонахи: «Господи Ісусе Христе, Боже наш, прийми в Твоє спасенне ярмо Твоїх слуг і зарахуй їх до громади вибранців Твоїх. Зодягни їх в одіж освячення; чистотою підпоясавши їх подвижниками всякої здержности; зверши в них і в нас дарування Твоїх духовних ласк, за молитвами Пречистої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії, і святого Отця нашого Василія Великого, і святого священномученика Йосафата, і всіх Святих Твоїх». Потім настоятель вручає новомонахам атрибути їхнього посвячення, насамперед чернечий пояс, кажучи: «Брат наш перепоясує свої бедра силою істини, на умертвіння тіла і на оновлення духа, на бадьорість і пильність, для зберігання заповідей Христових»; запалену свічку: «Брат наш приймає світич на пригадку, що чистим і чеснотливим життям та добрим звичаєм має стати світлом світу, на збудування ближнім і прославу Богові»; книгу Правил монашої спільноти: «Братові нашому даються Правила й Устави щоб за словом Господа «Коли хочеш ввійти в життя, збережи заповіді» зберігав їх на життя вічне» і закінчує обряд вручення атрибутів словами: «Браття наші прийняли й зодяглися в усю броню Божу, щоб мужньо перемогти всі сили і засади князя тьми і цього віку: в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа». Ціла Церква молиться за новомонашествуючих, а настоятель виголошує останню подячну молитву: «Дякуємо Тобі, Господи Боже наш, що з великої твоєї милості Ти визволив слуг Твоїх від суєтного мирського життя і призвав на це святе обітування. Зроби їх достойними жити в чернечому житті, а колись зробити врочисту посвяту вічних обітів. Охорони їх від сітей диявольських, і збережи чистим їх душі й тіла аж до смерті, щоб були достойним храмом Твого Святого Духа; спрямуй їх, щоб завжди пам'ятали Твої заповіді; дай їм смирення, любов і лагідність, за молитвами Пречистої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії, і всіх Святих Твоїх». Після цього присутні брати вітають новомонахів, а тоді продовжується Божественна літургія.

Період тривання тимчасових обітів використовується для проби і навчання. Звичайно, новомонахи переходять із монастиря, в якому знаходиться новіціят, до іншого. Вони вступають до семінарій чи богословських факультетів. Василіянський Чин в Україні для навчання ченців заснував Василіянський інститут філософсько-богословських студій імені Йосифа Велямина Рутського. Тут ченці готуються до виконання різноманітних служінь, а передовсім до служіння як священиків. Але також через вивчення богословських дисциплін поглиблюють особисту побожність, розширюють релігійні погляди і під проводом настоятелів та духівників удосконаюються в монашому подвигу.

Поволі приходить розуміння, що хоча монах посвячується, щоб осягнути досконаліть, то ця досконаліть носить цілком специфічний, християнський характер. Христос проголошує, що зерно, яке лишиться саме, пропаде, тільки те зерно, яке, вкинуте в землю, помре, принесе плід (пор. Ів. 12:24). Христова ідея – це смерть для іншого. «Ніхто не спроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів життя своє віддає» (Ів. 15:13). Отож, монах посвячується для власного удосконалення, але це власне удосконалення можливе тільки завдяки служінню іншим, і, навпаки, неможливо стати досконалим, якщо не служити іншим людям. ■

10 ПРАВИЛ БІЗНЕСУ ВІД АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Богдан ВОРОН (газета "День")

У липні минуло 150 років від дня народження митрополита УГКЦ Андрея Шептицького. Він мислив out of the box, мав надзвичайний підприємницький хист і був відкритим до інновацій. Він інвестував у нафтовидобуток, нерухомість у Європі та навіть золоті копальні на о. Суматра в Індійському океані. Доходи від бізнесу спрямовував у майбутнє: освітні, соціальні проекти, чимало з яких працюють і розвиваються тепер (Український Католицький Університет, Народна лічниця, Національний музей і таке інше). Сьогодні на основі вчення Шептицького викладач соціальної економіки Зеновій Свереда заснував Академію Етики та Економіки, яка має амбітну мрію підвищувати добробут українців.

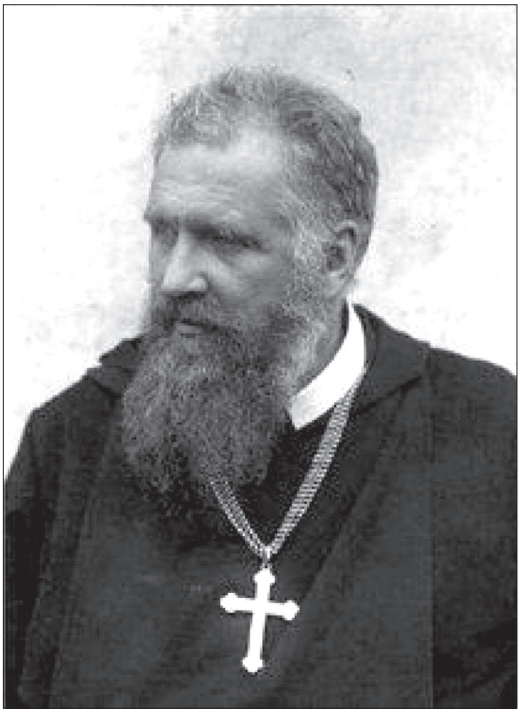

«ФОРМА РИНКУ, ДЕ ЗРУЙНОВАНО СИСТЕМУ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ТА ЕТИКИ, НЕМАЄ НІЧОГО СПІЛЬНОГО З ЕКОНОМІКОЮ»

– У своїх працях Шептицький писав, що ключ до економічного процвітання – це Євангеліє. На початку XX століття в Галичині саме священики дуже часто ставали засновниками та керівниками кооперативів, які слугували основою добробуту українців. Сьогодні інвестиційні проекти Шептицького призабуті, а багато хто в Україні переконаний, що Церква і бізнес – речі непоєднувані.

– Хто вважає, що Церква і бізнес – речі непоєднувані, той не знає, переважно, ні що таке Церква, ні що таке справжній бізнес. Запитайте його, які документи Церкви на соціальні чи економічні теми він прочитав. Або що таке економіка за її первинним значенням.

Те, що нам пропонують сьогодні, нічого спільного з економікою не має. В Україні з часів перебудови не здійснено жодних реальних реформ в інтересах людей, лише узаконено права кількох кланів, що захопили владу в час змін. Ми маємо перед собою систему «лохотрону» та маніпуляції масами. Сучасний ринок сприяє людським вадам та спокусам, для нього розумна творча особистість невигідна.

«МУДРІСТЬ – ТВОРЧІСТЬ – ДОБРОБУТ»

– Макс Вебер у праці «Протестантська етика і дух капіталізму» стверджував, що спосіб життя, який виник з протестантизму, зіграв вирішальну роль у виникненні сучасного капіталізму. Україна має видатного духовного лідера, який на основі християнського вчення розвинув ко-

лосальну бізнесову діяльність. Які переваги соціального підприємництва за Шептицьким перед іншими бізнес-моделями?

– Шептицький у центрі економіки ставив людину. Не бажання максимального фінансового прибутку, а особливий дар творчості, що генетично закладений у кожній особистості. Для митрополита показником реального прибутку був всебічний розвиток людини і суспільства, реалізація здібностей та мистецтво громадської співпраці.

Головна відмінність між класичним підходом і підходом соціального підприємництва така: не інвестиції – бізнес – прибуток, а мудрість – творчість – добробут.

Більшість економічних криз створено штучно з метою грабунку, коли громадськість чогось не розуміє чи не контролює суспільні інституції. Саме зростання просвіти та мудрості людей є реальним засобом для розвитку та процвітання.

Отож ми навчаємо слухати людину та громаду. Реальні реформи починаються знизу, коли обговорені та представлені конкретні потреби спільнот, а не різні фікції на кшталт показників ВВП чи НВП. Планування проектів відбувається у процесі діалогу. Ми навчаємо не тільки шукати інвестиції чи гранти, а розкривати потенціал у собі. «Соціальний капітал» творить наша співпраця, а не жадоба конкуренції. Ставимо акцент на традиції солідарності між людьми.

Наведу простий приклад. У листопаді село може витратити на пластмасові квіти для цвинтаря до 100 000 гривень, на Різдво в маленькому місті продають феєрверків аж на 300 000 гривень. То невже воно не може знайти гроші для спортивного тренера чи для купівлі книжок? Скільки людей відвідує бібліотеку, а скільки – бар? І тому подібне... Справжня реформа починається зі свідомості людини, отож наші підходи базуються на психології, педагогіці, етиці та практичній математиці.

В Україні маємо фермерів, що після тренінгів об'єдналися між собою для виробництва сирів, соків. Зараз працюємо над проектом мобільної експериментальної садівничої школи. Шукаємо партнерів для відродження знаменитої молочарської школи, що була заснована Андреєм Шептицьким у Прикарпатті. На вересень заплановані конференції в Берліні та семінари в Брюсселі. Шукаємо фінансування для зйомок фільму про Шептицького як підприємця.

«НАЙПЕРШЕ – ТРЕБА ВІДРОДИТИ ВІРУ В СЕБЕ»

– Фактично ми говоримо про забутий кооперативний рух, який у першій половині XX століття допоміг західним українцям подолати зубожіння?

– Слово «кооператив» у нас дуже часто асоціюють з колгоспом. Більшовики споганили цю назву, бо кооператив – це громада, яка керує собою, а колгосп – це держава, яка призначає тобі керівника, що керує громадою. Ця система зламала творчість громад. Тому ми використовуємо термін «соціальне підприємництво». Воно може мати вигляд кооперативу, набувати форм індивідуального приватного підприємництва, що дотримується правил етики, моралі, якості та не руйнує навколишнього середовища, а частину свого прибутку використовує для загального добра.

– Які стереотипи і проблеми найчастіше доводиться поборювати?

– Найперше, що потрібно відродити, – це віру в себе. Ми можемо все, що забажаємо. Як сказав папа Іван Павло II: «Не майте страху». То головне. Страх перед інноваціями паралізує нас і робить рабами різних інституцій, яким ми віддаємо право вирішувати за нас. Митрополит Андрей говорив: «Що сказане про вас без вас, то проти вас...» Бо не враховані ваші побажання та інтереси.

– Ви майже 20 років вивчаєте спадщину Андрея Шептицького. Зробіть, будь ласка, перелік «10 правил бізнесу від Андрея Шептицького».

– Основні засади для економіки можуть бути такими:

1. **Шукай правду, а не прибутку.** Справжній добробут є тільки тоді, коли отриманий завдяки твоїй праці, яка принесла користь і щастя іншим. Наслідуй засаду не інвестиції – бізнес – прибуток, а мудрість – творчість – добробут. Пізнай правду: вона визволить тебе і принесе належний прибуток.
2. **Притримуйся законів етики та духовності, не роби іншим того, чого не бажаєш собі.** Не роби з гроша божка для себе. Гріш – це засіб, а ціллю має бути збереження дару життя, гармонія з іншими, собою та Богом.
3. **Не зловживай довірою інших, будь свідомий і своїх прав, і своїх обов'язків.** Розвивай те, що є прекрасне, а не роби гроша на людських вадах та слабкостях. Будь винахідливим та творчим.
4. **Пам'ятай віддавати принаймні 10 відсотків на корисні справи для громади, вразливих верств.** Тобто люби ближнього, як себе самого. Це і є справжній відпочинок і свято: бачити щасливими людей навколо себе. Не використовуй це для самореклами, а відчуй обов'язок перед суспільством, що дає змогу тобі стати заможним.
5. **Не забувай, що первинне значення економіки – це турбота про дім (ойкос-номос).** Твоя приватна власність не є лише те, що придбав, а й світ навколо тебе, що є тим справжнім домом, в якому живеш (планета, природа, ресурси, територія). Не руйнуй довкілля заради прибутку.
6. **Твоя діяльність не має нести зубожіння та смерть іншим,** не затримуй заробітної плати, шануй право інших на гідну винагороду, не використовуй різні спекулятивні схеми, не доробляйся на кволих людях, що не можуть себе захистити.
7. **Не руйнуй сімей, турбуйся про добробут.** Турбуйся про спорт та здоровий спосіб життя. Не економ на безпеці для своїх робітників.
8. **Не кради майбутнє у своїх дітей,** не руйнуй своїх і чужих талантів, не лобіюй законів, що руйнують справедливість і мир.
9. **Не поширюй інформацію про продукти і діяльність, що не мають якості.** Не вживай

медіа для маніпуляції людьми в економіці. Зосередься на якості, щоб було радісно продавати і виробляти те, що дійсно потрібно людям. Заощаджуй і не витрачай кошти на надмірну розкіш: пам'ятай, що інші вклали свою лепту у твій добробут – тому допомагай не тільки бідним, а й талановитим.

10. **Неси добру звістку, роби добро.** Пізнай красу світу, а не руйнуй її. Твій стан – це навчитися давати, а не брати. Тому не кради те, що не є твоїм, а розвивай таланти та здібності. Тільки так станеш справжнім господарем на землі.

– Отож Шептицький – це той «бренд», який ми можемо популяризувати у світі?

– Ми зобов'язані зробити його відомим світу. Ось кілька досягнень його діяльності як соціального підприємця:

- *лобіював інноваційні господарські, соціальні та економічні закони в австрійському парламенті та галицькому крайовому Сеймі, зокрема надання пільг для безземельного селянства, створення профспілок для робітників, захисту лісів та карпатських зон;*
- *розвивав господарську освіту, зокрема заснував кооперативні ліцеї та 6 спеціалізованих гімназій для дітей-сиріт та для талановитих дітей; створив окремий соціальний фонд для стипендій здібній молоді, організував близько ста експериментальних сільських шкіл у садівництві та городництві на Галичині, Прикарпатті й Волині;*
- *із коштів власних та родини фінансував економічно-соціальні журнали, газети, періодичні видання, готував власні твори, послання на соціальну та економічну тематику. Є кілька фондів його переписки та ділової кореспонденції;*
- *заснував та розвивав народну банківську систему в Галичині. Митрополит та священство УГКЦ заснували всі українські банки Галичини: «Дністер», «Земельний банк Гіпотечний», «Українську Щадницю» та інші;*
- *Шептицький був почесним президентом українського кооперативного руху. В кооперації брали участь близько 80 відсотків усіх сільських громад;*
- *митрополит фінансував та знаходив кредити для розвитку народної промисловості, будівництва заводів та фабрик на Галичині, зокрема цегелень, кондитерських фабрик, кахлевих заводів;*
- *заснував «Народну Нафтову Унію», що об'єднала нафтові терени та селянські наділи для спільного використання;*
- *організував санаторії та лікарні для бідних селян, а також фонд допомоги безробітним;*
- *заснував природні парки та заповідники;*
- *укладав торговельні угоди в Голландії, Бельгії, Італії, Швейцарії та Німеччині;*
- *був інвестором у будівничі проекти в Німеччині та Австрії, викупив акції та облігації кількох підприємств та картелів у Європі;*
- *австрійський уряд призначив митрополита керівником комісії з відбудови Галичини після Першої світової війни;*
- *заснував товариство «Земля» для викупу великих земельних наділів та для розподілу між бідними селянами;*
- *фінансував Українське педагогічне товариство (близько 1 560 народних шкіл), був його почесним президентом;*
- *надавав наукові стипендії для навчання в Галичині та за кордоном. Виношував чимало інноваційних проектів, зокрема заснування великої кіностудії на взірець голлівудських;*
- *завдяки його діяльності акціонерами заводів і фабрик ставали прості селяни та робітники.*

Отож прибутки від діяльності заводів, фабрик, банків, митрополит Андрей спрямовував на освітні, соціальні програми для молоді, інвалідів, бідних сімей, розвитку інфраструктури території та громад, допомагав бідним селянам та робітникам відчути себе повноцінними господарями та незалежними громадянами.

Це лише кілька загальних фактів його діяльності, а щоб детально розказати лише про Шептицького як соціального підприємця, необхідно принаймні 20 годин лекцій. ■

ЗІ СПАДЩИНИ ДОБРОГО ПАПИ ІВАНА XXIII

26 листопада 1940 року Ронкаллі сумно писав, що люди ніяк не зрозуміють: Бог створив народи, а не держави, і немає сенсу просити про перемогу для країни, вихваляючись тим, що її населяють праведники. Війна є покаранням за порушення Божого закону.

«Я старію. Розум ненавидить цей факт і майже бунтує проти нього, тому що я досі почуваюся таким молодим, активним, жвавим і чутливим. Але один погляд у люстро розбиває мої ілюзії. Це час зрілості; я маю працювати більше і краще, тому що час, відведений мені, може виявитися коротким, бо я наближаюся до воріт вічності. Єзекія від цієї думки повернувся до стіни і плакав. Я не плакатиму» (Щоденник, 26.03.1945).

Між тим, сльози Єзекії надихнули Бога змінити своє рішення і відпустити побожному цареві ще 15 років життя. Анджело Ронкаллі після процитованого запису прожив ще третину століття. 1953 року, ставши Патріархом Венеції, він зазначив: «*Я розпочинаю своє служіння у 72 роки, коли інші вже сходять з траси*». На конклав 1958 року Ронкаллі поїхав із квитком на зворотній шлях.

20 травня 1958 року Ронкаллі сформулював свої «пастирські принципи»: «*Турботлива доброта, терпіння і поблажливість допомагають посуватися обраним шляхом набагато далі й набагато швидше, ніж суворість і різки. У цьому я певен без найменших сумнівів та ілюзій*».

«*Весь світ – моя сім'я*», – записав він 29 грудня 1959 року після своєї першої аудієнції як Папи.

«*Всі мудреці, включно з ватиканськими дипломатами, такі жалюгідні фігури у світлі простоти і благодаті, яке виходить від великого вчення Ісуса і Його святих*», – написано в Парижі 25 листопада 1948 року.

«*Oboedientia et pax*» – «Послух і мир», девіз папського гербу Ронкаллі.

13 серпня 1961 року він писав: «*Зазвичай вважають, що навіть у побуті Папа повинен висловлюватися загадково, викликаючи трепет. Але що простіше говорить людина, то ближча вона до Ісуса*».

Людина спасається тільки несенням хреста слідом за Ісусом, а не «*фанатизмом, який шкідливий завжди, навіть коли наївний*» *(Папа Йоан XXIII, З роздумів над Розарієм, Щоденник, 423).*

А ще Добрий Папа Джованні був людиною здорового гумору.

«*Творець же знав, що я буду Папою, – жартівливо нарікав Ронкаллі. – Ну й чому Він не зробив мене бодай трошечки фотогенічним?*»

Виходить папа Йоан XXIII з храму, а одна жінка голосно кричить до іншої: «Який він

негарний!» А папа до неї: «*Люба синьйоро, конклав – не конкурс краси!*»

На одному з прийомів нунція Ронкаллі посадили поруч із жінкою, чиє декольте «*було таким само відвертим, як антисемітизм Гітлера*». Коли подали десерт, Ронкаллі запропонував своїй сусідці печене яблуко. Вона відмовилася, а нунцій продовжував простягати до неї тарілочку, кажучи: «*Будь ласка, мадам, відкусіть хоч би шматочок, адже і Єва, відкусивши тільки шматочок, згадала, що забула вдягнутися*».

«*Інколи уві сні до мене приходять такі важливі думки, що я прокидаюся і кажу собі: треба не забути сказати про це Папі! А потім я згадую, що Папа – це я!*»

Однією з перших сенсацій став візит Ронкаллі до в'язниці. «*Я йду до тих, хто не може прийти до мене*», – пояснив папа Йоан.

Ще він казав:

«*Легше батькові мати дітей, ніж дітям – мати батька*».

«*Ніколи не сприймайте себе всерйоз!*»

Ханна Арендт розповідала, що Папа сказав до одного юнака, який дуже-дуже старався справити враження на ватиканських чиновників: «*Синку, вгамуйся! Запевняю тебе, що на Страшному суді Ісус не стане тебе розпитувати про твої стосунки з Ватиканом!*»

Підбірка: Михаил Сорокин
CREDO

ДЕКАЛОГ ПАПИ ІВАНА XXIII

1. Бути добрим – означає забути про себе самих і думати про інших.

2. Бути добрим – означає простити, бо людська слабкість є більшою від людської злоби.

3. Бути добрим – означає бути милосердним, бо ми не є кращі від інших.

4. Бути добрим – означає молитися за невдячних.

5. Бути добрим – означає давати навіть тоді, коли нічого не отримуєш.

6. Бути добрим – означає жертвувати собою, несучи власні тягарі і тягарі інших.

7. Бути добрим – означає мати велике і любляче серце, щоб зменшити терпіння інших.

8. Бути добрим – означає бути відкритим на допомогу, коли нас ще й ще проситимуть.

9. Бути добрим – означає нічого не вважати своїм, крім радості і чистого сумління.

10. Бути добрим – означає постійно у простоті серця визнавати, що добрим є тільки Бог.

РОЗУМІННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ У ЖИТТІ ХРИСТИЯНИНА

бр. Лука ГОРГОТА, ЧСВВ

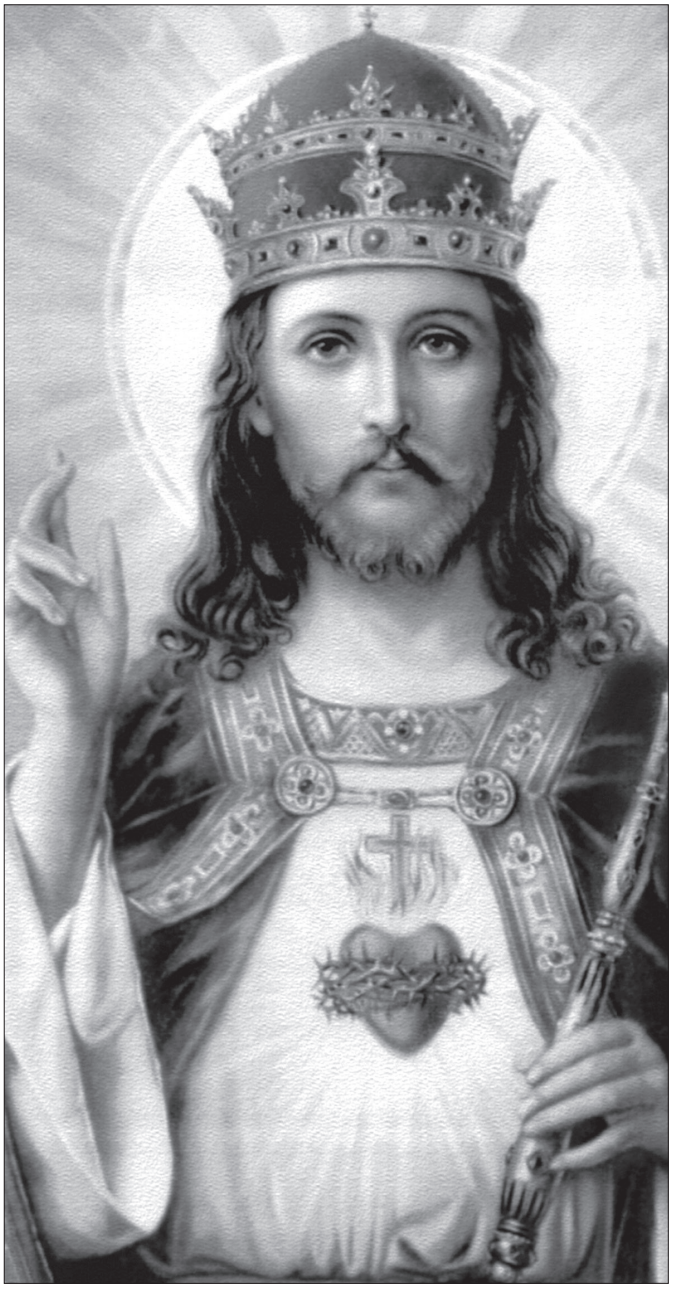

Із поняттям чи почуттям справедливості зустрічаємося постійно. Гадаю, що багато з нас бачать війну, злочинність, безвідповідальність, безкарність, халатність, соціальну «прірву» між бідним і «багатими світу цього». Всі говоримо: «це несправедливо». Проте що маємо на увазі? Чого очікуємо від ближнього, суспільства, родини, Бога?

Коли говоримо про справедливість, найперше маємо на увазі певний юридичний порядок, тобто закон, згідно з яким кожному з нас належить те, на що він заслужив своєю поведінкою, вчинками чи працею. Але часто шукаємо справедливості, нерідко захоплюємося особами, які можуть сміливо відстоювати справедливість. Питання пошуку справедливості є завжди актуальним, людина перебуває в постійному пошуку.

Первинним джерелом справедливості є сам Бог, що створив Всесвіт. Він відкупив людину через Свого Сина Ісуса Христа. Бог є завжди тим, до кого звертаємося, щоб Він встановив порядок чи чесно відав за заслугами. Це прого-

лошує одна із шести правд віри «Бог є справедливий Суддя, що за добро нагороджує, а за зло карає». Часто ми від Бога вимагаємо, щоб Він зробив по-нашому, як вигідно саме нам. Маємо приклад у Святому Письмі, коли неодноразово вибраний народ просив у Бога заступництва і помсти для інших народів, з якими ворогували чи воювали. Проте Господь не лише заступався за свій народ, караючи інші народи, але й карав самих ізраїльтян, коли ті ставали ідолопоклонниками. Карав і правителів Ізраїля, коли ті чинили несправедливість щодо бідних, сиріт, вдів. Замість допомогти, збільшували соціальну «прірву».

Ісус Христос, прийшовши на землю, не робив великих законодавчих реформ, не закликав до помсти, щоб встановити справедливість силою. Він дає усім людям зрозуміти, що з Його приходом наблизилося Небесне Царство, проповідує любов і милосердя до інших. Проте не відмовляється від справедливості як такої. Остаточним Божим вироком для всіх є Страшний суд, на якому кожен отримає ту нагороду, на яку заслужив. Тому за свого земного життя кожен з нас може щось зробити, щоб отримати примирення з Богом.

Другим джерелом справедливості є кожен з нас. Кожен, маючи свобідну волю, робить певні вчинки, очікуючи певних результатів для себе. Часом людина може нехтувати як Богом, так і голосом своєї совісті. Живе так, як вигідно. Проте рано чи пізно вона стає відповідальною за те, що зробила, шукає виправдання. За приклад маємо притчу про немилосердного боржника. Коли він був винен, просив у царя прощення. Коли ж отримав, не знав милосердя до свого ближнього.

Іноді ми багато власних недоліків, помилок чи просто некомпетентність трактуємо як волю Божу. Наприклад, хтось постраждав через необережність, легковажність, нехтуванням правилами безпеки чи алкогольний стан. Неодноразово це закінчується не лише каліцтвом і недієздатністю, але втратою життя. В таких випадках ми схильні казати: «Певно, такою була воля Божа». Хоча ніякої Божої волі тут немає. Ми маємо визнати, що самі несемо відповідальність за свої вчинки.

Іншою проблемою є те, що ми не постійні у своїх поглядах. Для прикладу можемо взяти прості життєві ситуації. Хтось нас образив, і ми під емоціями спішимо за будь-яку ціну встановити справедливість. Щоб винуватець отримав те, на що заслужив. Але самі шукаємо якогось розуміння або й виправдання заподіяного зла. А коли знаходимо, продовжуємо те зло, яке вчинили. Саме це Христос показує у своїх притчах нам. Чи я є справедливий до себе самого?

Третім джерелом нашої справедливості є суспільство, в якому живемо. Не за все будемо нести остаточну відповідальність. За справедливий розподіл соціальних пільг, фінансів, медикаментів відповідальність несуть особи, які наділені владою. Тому справедливість між громадянами є їхнім обов'язком. Проти несправедливо, коли цілком знімаємо із себе відповідальність. У підтримуванні чи поширенні хабарництва, корупції, безвідповідальності часом шукаємо виправдання, мовляв, до цього змусили певні обставини життя. Але поволі самі стаємо подібними до тих людей, яким бажаємо справедливого покарання. Проте постає питання, чи вміємо радіти, коли наш ближній отримав справедливу нагороду від Бога чи інших людей. Це є головне – вміти радіти коли хтось досягає своїми зусиллями високих результатів, а не заздрити і шукати у всьому недоліків.

Дехто стверджує, що справедливості не існує. Напевно, ми так думаємо тому, що судимо під впливом наших емоцій. Проте єдиним правдивим критерієм справедливості залишається Бог, Який знає думки і мотиви кожного з нас. І після нашого відходу з цього світу віддасть кожному за його заслугами. ■

ЧАК НОРРІС ПРО... СВОЮ ВІРУ?

Чак Норріс виголосив промову до студентів на завершення року в Університеті «Liberty». Замість моралізувати, розповів про те, як Бог увійшов у його життя – немовби ударом ногою з розвороту. За словами відомого Чака, Бог керував його кроками протягом багатьох років і робитиме це й надалі. Важке дитинство, непроста кар'єра у кіно, а також серіал «Уокер, техаський рейнджер», який став частиною його навернення…

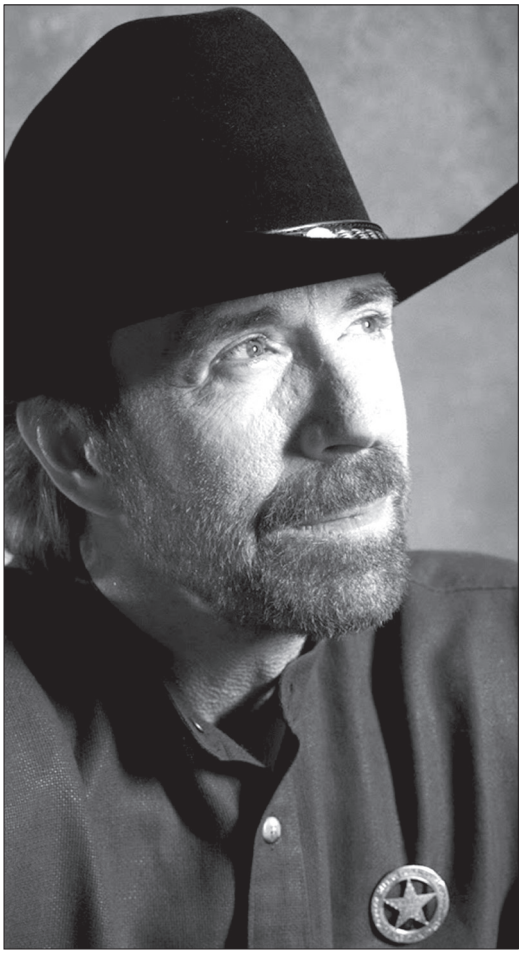

Ось його свідчення.

«Я роблю це дуже рідко. Скажу більше – я ніколи не виступав в університеті. Але сподіваюся, що, коли почуєте моє свідчення, побачите, як багато Бог зробив для мене.

Я народився в Оклахомі, у дуже бідній родині. Але моя мама мала надзвичайну віру, вона брала нас із братами до церкви. У дванадцять років я був охрещений.

Віру я зберіг протягом усього навчання у школі. Мій батько – алкоголік; я не відчував його присутності в моєму житті. Я ріс дуже несміливим, замкненим і погано розвиненим фізично.

Я ніколи не міг стати перед усім класом і щось говорити. Щоразу, коли вчитель просив мене відзвітувати про виконану роботу, я лише сидів і хитав головою, що не буду цього робити. Я боявся припуститися помилки. Зрештою, й за партою сидів, весь червоний від сорому.

Після школи я вступив до лав військово-повітряних сил і потрапив у Корею.

Це й стало для мене початком шляху до бойових мистецтв. Я розпочав інтенсивно тренуватися. Додому повернувся уже з чорним поясом з тхеквондо та коричневим із дзюдо. Тоді, у 1960-ті роки, мало хто розумівся на бойових мистецтвах. Я відкрив клуб і почав рекламувати авторські курси.

На першу зустріч я ретельно підготував промову, міг повторити її від початку до кінця і з кінця до початку.

До гімнастичної зали, де відбувалася зустріч, прийшло аж 500 чоловік. Я взяв мікрофон і сказав: «Добрий вечір, пані та панове. Мене звати Чак Норріс, і я вас щиро вітаю». Це останнє, що пам'ятаю з того вечора.

Не знаю, що було потім. Пригадую тільки, як я ходив залою та показував різні прийоми.

Таким чином я переміг себе – я переламав в собі почуття небезпеки, яке жило в мені 21 рік.

Я запитував Бога, що маю робити далі. Думав, що навчатиму бойових мистецтв, але відчував, що це не моя місія. Тому чекав: що ж далі?

Одним із моїх учнів був відомий актор Стів МакКуїн. Він запитав мене, чим би я займався, якби у мене не було школи бойових мистецтв. Також запитав, чи я колись був актором. Я лише сміявся у відповідь, адже ніколи не грав навіть у шкільних виставах!

Але Стів сказав: «У тобі є щось, що мені подобається. Побачимо, що покаже камера». Він мене переконав.

Моя життєва філософія завжди була така: якщо я щось починаю, то маю закінчити. Отже, я вирішив продовжувати кар'єру актора.

Я грав у багатьох фільмах, використовуючи досвід бойових мистецтв. Вийшов мій перший фільм про ніндзя. Прийшов успіх.

На жаль, мене приваблювали розваги Голлівуду, і я втратив віру. Був дуже нещасним, хоч і грав у багатьох чудових фільмах і заробляв колосальні суми. Та не розумів одного: навіщо? Думав, що, можливо, треба ще більше працювати, аби бути щасливішим.

Я працював дедалі більше, моя популярність зростала, та – разом із нею – збільшувалась пустка в моєму серці. Я не розумів, чому так діється.

У той момент я дістав пропозицію зніматися в серіалі «Уокер, техаський рейнджер». Одразу ж зазначив: серіал має бути орієнтований на сімейний перегляд. І знову успіх! Однак це не приносило радості; це ще не дало мені щастя. І знов-таки було питання: чому?

За час акторської кар'єри я розлучився з першою дружиною. Через 14 років мій друг познайомив мене з моєю теперішньою дружиною, Джиною. Джина завжди була християнкою. Наше життя виглядало так: я ходив на зйомки «Техаського рейнджера», а Джина читала Святе Письмо. Читала Біблію щодня. Кінець кінцем, запропонувала читати мені вголос. Одного ранку під час читання я почув голос Святого Духа: «Чак, саме час повернутися до Мене!»

Я зробив це. Навернувся.

Відтоді ми з Джиною почали робити телевізійні шоу. Я палко прагнув Бога. І прагну Його постійно. Мама завжди мені казала: «Бог має для тебе свої плани», а я завжди міркував: «Цікаво, які?» Я вважав, що той план передбачав, що я буду кінозіркою; та саме тоді Бог перестав бути частиною мого життя.

Саме тому я заснував фонд «KickStart». Знав, що 15-річний досвід інструктора дозволить мені передати тисячам молодих людей філософію бойових мистецтв. Я думав про мільйони дітей, чиї батьки не можуть відправити їх до професійної школи. Думав: «Як я можу їм допомогти? Як можу дійти до них?»

Тоді я розпочав програму навчання бойових мистецтв у школах, розташованих у провінції, так, щоб діти могли приходити і навчатися безкоштовно.

Це було понад 10 років тому. Через нашу програму пройшло 150 тисяч дітей.

Бойові мистецтва перевернули догори ногами усе моє життя. Я відчуваю, як змінюються зараз життя тисяч дітей, що ростуть у таких самих умовах, як і я колись.

На завершення хочу залишити вас ще з однією думкою: «Багато задумів у серці людини, але воля Господня – вона встоїться» (Прип 19:21).

Господь насправді керував моїми кроками багато років. І робитиме це надалі. Сподіваюся, що й ви також дозволите Йому провадити вас. Тоді ніколи не заблукаєте, обіцяю!» ■

Джерело: CREDO

ФАЇНА ЛЯХЕР – ХРИСТИЯНКА АННА Й МОНАХИНЯ МАРІЯ

Історія з підпілля і глибин душі

Якби мене запитали, чого варто повчитися в цієї жінки, я б відповіла: «Навчитися просто йти далі». Це не майстерність, не риси, не вміння. Це – величезна потреба, коли в тебе більше нічого не залишається: усі варіанти названо, всі сподівання й надії розвіяно, все минуло, й тобі від цього не легше, – просто йди далі! Можливо, це безглуздо, неправильно, оптимістично чи флегматично; можливо, тобі всі кричатимуть: «Приречений!», «Ганебний!», «Лицемірний!» То й що? Ти все одно йдеш далі, без зупинок, нехай і без орієнтиру, без компасу й карти. Якщо так треба, то вони з'являться згодом. Потрібно просто йти, ковтаючи сльози та людські погляди, бо довгий шлях потребує багатьох кроків… Тому треба вчитися ходити, вставати і йти, щоб це не було бажанням чи примхою, спокусою, а тільки неодмінною частиною твоєї людської сутності – йти далі.

Юдейка вчилася ходити серед християн

Фаїна Ляхер народилася 12 січня 1917 р. у майже збіднілій єврейській родині Ляхерів – Гавриїла та Мальвіни. Змалку вона зростала в українських Перемишлянах, що на Львівщині. Українська мова, традиції, християнські свята, колядки і гаївки. Вона нічим не відрізнялася від ровесників: ті ж пісні, той самий побут. Тільки Фаїна не ходила до церкви, бо мати казала, що юдейський Бог інший – Він правильний і один. Та чомусь дівчина, проводжаючи подруг до церкви, потім довго стояла на подвір'ї і слухала піснеспівів. Чи знала вона тоді, Хто до неї промовляє, Хто тримає тут, серед «неюдеїв»?

Потім питала в матері: «Чому в нас нема образів, як у сусідів?» Мати гнівалася не на жарт. Як могла, пояснювала різницю: мовляв, їхній, юдейський, Бог – єдиний і правдивий. «А хіба християнський не правдивий?» – не втихомирювалася Фанка. І що на це мала відповісти мати? Підросте – сама збагне. А поки чомусь дівчинка дуже любила отой медальйон Матері Божої від богослова Ратайчака, який одного разу навідався до Перемишлян і подарував їй «пам'ятку» про себе.

На здібну учениці чекало навчання в консерваторії. Вона була репетитором для дітей заможних селян. А ще мала якісь незвичні, такі не подібні до інших почуття до українського парубка Володимира Заплатинського. Вони разом співали на вечорницях, разом сиділи «на горбах» і споглядали зорі. Так тривало довго, й ось одного дня він мовив:

«Фаїно, давай сім'ю складем!» Та не можна ж! Що люди скажуть? Що мати скаже? Фаїна ж юдейка, а Влодко – християнин. А віру змінювати… Ні, так не можна. «Або з тобою, або ні з ким…» – обірвалося в дівчині, бо знала, що більш імовірне оте «ні з ким». Та відтоді й до смерті вони були нерозлучні, хоч і не злучені по-людськи. Фанка рятувала його від ув'язнення, Влодко щоразу знаходив можливість переховувати єврейську родину, зрештою… Але про це згодом.

Коли коричнева чума і червона чума теж ішли

Як радянська влада вперше прийшла до Перемишлян, то Фаїна була єдиною єврейкою, яка працювала секретарем у відділі народної освіти. Згодом вона записалася до хору (знову єдина єврейка), проводила час у товаристві давніх приятельок. Удома постійний тиск: «мусить, повинна…» На наполегливу пораду вищого керівництва стати комсомолкою Фаїна зойкнула: «Борони Боже! Мама мене з дому вижене. Я не можу бути комсомолкою, бо я думаю, що то є зло. Я віруюча». А як Влодко? Заплатинського не брали до університету після 19 місяців ув'язнення, тож він пішов у «глибоке підпілля».

Невдовзі приходять нацисти – теж уперше. Перед тим замість радянського прапора підпільники встигли повісити над держбудівлею український стяг, та ось і його зняли. Німці щотижня вели етапом євреїв до Винниківського лісу Глинянським трактом – там їх мали розстрілювати. Потім у Перемишлянах спалили синагогу. Переказують, що хто з юдеїв намагався гасити вогонь, тому скручували руки і кидали туди ж – у полум'я святині.

У родині Ляхерів нібито все ще було спокійно. Старшого брата Леоніда мобілізували на фронт, із радянськими військами він відступав на схід. Оскард, молодший брат, сподівався, що з приходом «європейців» йому вдасться зайнятися торгівлею. Та ось німці забрали батька. Фанка заходилася шукати можливостей, аби будь-що врятувати тата, а мати все повторювала: «Така воля Божа». До кого ж звертатися? Заплатинський! Так і цього разу допоміг підпільний оунівець Володимир – повернув батька додому.

Згодом той самий Заплатинський не раз рятував Ляхерів від примусової депортації в гетто. Фаїна працювала в бюро інвентаризації єврейського майна, потім була машиністкою у перемишлянського старости, німця Сурбіра. Дівчина була змушена носити єврейську стрічку, що притягувала пильні погляди, викликала зневагу, сміх.

Якось ішла донька Авраамова з образком Матері Божої Ченстоховської

Одного дня Ляхерів таки вивели на головну площу Перемишлян, де нацисти розстрілювали євреїв: і тих, хто сьогодні востаннє переживатиме страх переслідувань, і тих, які ще почекають із надією на порятунок. Більше шансів залишитися живими мали ті, в кого документи були з червоною печаттю. Такі мали брат Оскард і батько. Хоч як намагалися, Фаїна не змогла її отримати. Зрештою, все залежало від настрою німця, який перевіряв документи. Інколи він рвав на шматки і «виграшні білети».

Тато сказав: «Добре, що ми разом», а Фаїна стискала в руці образок Матері Божої Ченстоховської, який напередодні дала їй одна полька. Дівчина з болем і відчайдушністю молила: «Мати Божа, рятуй нас, якщо ти справді є!» Отже, тата і брата відпустили додому, а Фанку – до смертників. Брат Оскард відразу кинувся до офіцера, благав, щоби відпустили єдину сестру, але намарно. А Фаїна далі молилася, чи то вже марила. Раптом хтось її вхопив за руку. Оскард тягнув сестру до хати українців, де переховувалася мати і ще дехто з родичів, – вдалося домовитися. Фаїна була єдиною, кого врятували з того ешелону смертників. Для чого її було врятовано, вона осягне набагато пізніше, а поки – наступного

дня дівчина всім казала, що її врятувала Богородиця. Ніхто не заперечував, адже війна і небезпека – погані співрозмовники для богословських дискусій.

Юдейка йшла до Христа, щоб у Нього хреститись і в Нього зодягнутись

Одної днини тато пішов до рабина, щоб порадитися, як покрити борги, і взяв із собою Фаїну – може, їй краще поїхати за кордон? Рабин сказав не перейматися, бо дівчині нічого не загрожує. Тато почав розпитувати про майбутнього нареченого Фаїни. Старий єврей із левітів тоді відповів, що «в неї буде надзвичайний жених». Що це означало? Фанка дізнається потім…

Невдовзі – знов арешти і переслідування. Єдину доньку хотіли відправити за кордон як сільську дівчину на заробітки, але надто вже вона не скидалася на робітницю. Тоді знову відвели до єврейського містика, і він також сказав, що Фаїні нічого не загрожує. Попри це людська тривога не згасала. Доктор Ткачук, який допомагав Ляхерам, сказав, що можна дістати метрику про хрещення, але тоді Фанці справді треба прийняти таїнство. Вибір не з найлегших: зречення задля життя чи життя ціною зради? Та вона чомусь дуже спокійна: «Я згідна». Метрику про хрещення Фаїна отримала на ім'я вже покійної сільської дівчини Анни. У с. Осталовичах юдейку охрестив о. Луцишин. Священик добре знав цю дівчину, адже та була найкращою подругою його доньки, дружкою на її весіллі. Це був 1942 р.

Вже у сховку дівчина сказала батькам про те, що прийняла Христову віру. Вона очікувала на сльози, нарікання, бурхливі емоції, але натомість почула: «Якби ми мали змогу, то також охрестилися б…»

Вона все йшла, та що далі, то більше наодинці

Невдовзі той самий давній ангел-хранитель тепер уже хрещеної Анни – Володимир Заплатинський – подбав, щоб дівчину переховувала

сім'я українців в Уневі. Павлу Чабану потрібна була довідка, яка би звільняла його від примусової роботи в Німеччині. В обмін на довідку чоловік погодився переховувати Анну. Єврейка ховалася у стодолі вдень, а вночі – в хаті. Вона молилася з молитвослова Ольги, доньки Чабана. У той час схопили Оскарда, якому раніше вдалося врятувати сестру, а от їй…

Квітень 1943 р. Тоді пронеслася чутка, що євреїв діставатимуть з-під землі. Фанка знала, що переховується в надійних людей, але більше переймалася тим, як убережуться батьки. І хоч отримала від матері записку, що хвилюватися не варто, проте залишати рідних не хотіла: помирати треба разом… Вийти з хати ще не могла, бо в селі була якась перестрілка. Дивилася на образи й намагалася молитися – що ще вона може в такі хвилини? Наступного дня одержала звістку, що рідні вижили і зараз у надійному притулку.

Потім змінили місце переховування – жила вже з батьками в ямі, яку перекрили лозою.

Вночі поверталися до хати доньки Чабана Ольги та її чоловіка Івана. Там вона почала вчитуватися в Новий Завіт, що був в Ольги. Потім Іван побудував новий сховок на кухні. Під плитою був хід завглибшки в метр – сидіти там можна було тільки зігнувшись. Іншого варіанту не було. Дізналися, що Оскарда стратили. Мати спочатку інертно сказала: «Бог дав – Бог узяв», а потім постійно повторювала, що хоче померти й піти за сином. Що і сталося, бо хвороба не змусила на себе довго чекати – рак шлунка. Мати просила Анну молитися, щоби їй швидше померти – болі були нестерпними. Якось Мальвіна покликала Гавриїла і попросила його відчитати над нею передсмертну молитву, а за три дні відійшла. Ховали вночі, батько не мав сили вийти зі сховку. Де саме поховали, дівчина так і не змогла дізнатися. Гавриїл геть змарнів і збайдужів після смерті дружини. Анна ж віднаходила силу в молитві.

Одного разу Володимир прийшов із чоловіком у чорному. Це був монах-студит Віталій Матковський. Заплатинський більше не міг опікуватися Анною, бо сам мусив переховуватися від німців. Тож їй краще було йти до монахинь-студиток. Не хотіла батька залишати самого, та хлопці сказали, що подбають про нього.

Починався 1944 р. За два тижні Різдво. Анна прощалася з батьком і їхала до монастиря – так краще. Тут вона зустріла Володимира, який нічого не обіцяв, тільки просив, щоб на його могилі був березовий хрест… Раніше вони не могли зійтися через різну віру, а тепер віра була одна, та між ними – війна зі своєю смертю.

На дівчину одягли чернече вбрання, привели до храму, де на неї вже чекала ігуменя Теодора. Згодом колишня юдейка Фаїна згадуватиме, що перший крок до Христа зробила в ямі, переховуючись… Чи не так, як давні християни?

У келії не знаходила собі спокою, не спала вночі. Якось під час молитви Анна ніби почула голос, що промовляв: «Якщо твій тато не буде жити, то твоє місце тут». За тиждень уперше прийшла до сповіді. Згодом її забрали до клявзури, бо так було безпечніше. Потім Іван, у якого вона переховувалася з родиною, прийшов із вісткою, що тато таки помер.

Навесні 1944 р. хтось доніс, що у студитів переховують євреїв. Коли жандарми наближалися до обителі, то Анну хутко переодягли в монаший одяг і дали вишивати обрус. Для ще більшого маскування дівчині почепили окуляри, адже серед поліцаїв могли бути й ті, хто знав колишню Фаїну Ляхер, яка працювала машиністкою. Тоді небезпека минула. Інколи Анні доводилося ховатися під ліжком. Але підлогу на кілька годин не порівняти зі сирим підвалом на шість місяців…

Згодом вона написала листа до настоятельки, що хоче стати монахинею. Усе пригадувала ті слова: «Якщо твій тато не буде жити, то твоє місце тут». На Великдень почала проходити новіціат. Інколи зверталася до Матері Божої так: «А я, Мати Божа, приношу Тобі в дар мою нужду, бо крім неї більше нічого не маю. І стаю щоденно біля Стіп Твого Сина з порожніми руками. Ти, Пречиста Діво Маріє, про це добре знаєш. Тому благаю Тебе гаряче, Мати Божа і моя найдорожча Ненько: не випускай мене з-під своєї святої опіки; дай, щоб я для себе цілковито вмерла, а жила тільки в Ісусі й могла колись в небі співати Йому вічну пісню любові. Вірю, що мене вислухаєш, бо ще ніколи нечувано, щоб той, хто прибігає під Твій Покров, просить Твоєї помочі, або благає Твого заступництва, був Тобою покинутий».

Облечини Анна мала прийняти на Різдво Богородиці, а перед тим – тиждень мовчанки й самотності. Володимир більше не приходив, тільки просив передати, щоби вона за нього помолилася, бо він відчуває смерть. Анна прийняла монаше ім'я Марія, хоч настоятелька наполягала на Андроніці. Марія – воля отця-ігумена Йосифа, який приймав Анну в монахині. ■

Далі буде…

Ніна ПОЛІЩУК, Християнин і світ

Джерело: CREDO

УКРАЇНЦЯМ ТРЕБА ЄДНАТИСЯ І ЖИТИ З БОГОМ, ЩОБ ПЕРЕМОГТИ

(Розмова з духовними гостями з Донецька: отцем Сергієм УПЦ КП і п. Олександром Грузіним, ВСЦ ЄХБ)

Провів о. Лазар ГРОМАДСЬКИЙ, ЧСВВ

– Слава Ісусу Христу! Представтесь, будь ласка, хто ви.

– **о. Сергій Фомін,** Українська Православна Церква КП, Донецька єпархія.

– **Грузін Олександр,** член Церкви Євангельських християн-баптистів, м. Донецьк. Сам я музикант. У грудні 2014 р. через війну ми з сім'єю змушені були переїхати до Львова. Змалку нам говорили, що «на Западе плохие люди». Я ніколи не вірив у це. А тепер ще більше переконаний, що люди тут хороші. Мені дуже подобаються Львів і львів'яни.

– Як ви, о. Сергію, і ви, п. Олександре, переживали свій християнський досвід до того, як почалися ці страхітливі воєнні дії на Сході України?

– **(о. Сергій:)** У Донецьку не було християнської влади. Наші Церкви зазнавали постійних гонінь і утисків. Конфлікт, який стався на Донбасі, для нас був як самозрозумілий факт. Землю на будову українським Церквам не давали. Я почав будувати капличку в себе на подвір'ї. Бувало так, що в мене розбивали огорожу, підпалювали хрести – і це в мирний час. А що казати про теперішній воєнний?!

– Як люди, яким ви служили, ставилися до вас? Чи ви відчували достатню співпрацю з боку прихожан?

– **(о. Сергій:)** Сьогодні до мене подзвонили. Я навіть заплакав… Це був учитель з моєї місцевості, де я проживаю. Сам він старший уже, ніде виїхати не може. Він крізь сльози сказав мені: «Отче Сергію, як нам не вистачає

Вас тут сьогодні. З Вами все можна було поговорити, порадитись…» Він до того розмовляв завжди російською мовою. А тут до мене говорив українською. Це щось означає!..

– Скільки налічувалося людей у вашій громаді, о. Сергію?

– У самій громаді було десь півсотні. А так більшість людей я обслуговував на віддалі. Їх було близько 5 тисяч. Кожні два тижні я їздив у різні місця, щоб надати душпастирську опіку для людей, які потребували цього. Я був духовним наставником с. Чорнобильців, с. Козаків. Сьогодні я наставник для дітей- сиріт. Зараз ми проводимо футбольний матч для них тут, у Львові.

– Таке саме запитання до Вас, п. Олександре: Скільки членів налічує Ваша церковна спільнота?

– У нас є дві головні церкви в Донецьку: одна в Київському районі, в центрі, – церк-

ва «Гетсиманія», а друга – біля Центральної лікарні – церква «Дім Євангелія». Отож, у кожній з них ми маємо приблизно по тисячі прихожан. Влада дуже відсторонювалася від прихильників нашого віросповідання. Зараз проросійська влада видала закон про знищення протестантських церков.

– Що ви можете сказати, п. Олександре, про побожність людей вашої конфесії в Донецьку? Чи вона справді випливає з серця, є щирою? Чи люди щиро шукають Бога в своєму житті?

– **(п. Олександр:)** На кожній спільній молитві ми молилися за мир у всьому світі, ще задовго до подій, які сталися в нас на Сході. Пресвітер представляв нам це як одне з найважливіших завдань для нас, християн. У нас нема ворожого наставлення до представників інших віросповідань. Тому ми радо беремо участь в екуменічних молінням.

– **(о. Сергій:)** Хочу дещо додати. Ми часто в Донецьку зустрічалися на спільних зустрічах: католики, православні, протестанти. Вирішували спільні проблеми, допомагали одні одним. За 5 місяців до війни вже відчувалася напруга і небезпека. Ми вже тоді почали особливо молитися за Церкву. Всі ці події, утиски Церкви, нас згуртували. До нас доходили погрози різного характеру, навіть погрожували нам смертною розправою. Спільна молитва нас скріплювала і згуртовувала. Дуже жорстоко познущалися над Сергієм Косяком – лідером міжконфесійних молінь: побили, понищили майно, відібрали автомобіль. Йому погрозили: «Якщо ще раз зберетесь тут, то ми всіх вас перестріляємо». Правда, це нас не налякало, і ми ще в більшій кількості зібралися на молитву. Безпосередньо на площі ми стали на коліна і молилися. Я думаю, що саме молитва зупиняє війну. Добре було б, щоб по всій Україні проводилися такі міжконфесійні моління. Для цього не треба перетягувати когось з його церкви, чи відмовлятися від своїх релігійних переконань.

(Додаток інтерв'юера:) *Варто додати, що в Католицькій Церкві ще у 30-х рр. у Франції священик Пол Кутюр'є започаткував добру традицію спільних тижнів молитви між католиками і протестантами. Ця традиція зберігається й до сьогодні. Приємно, що нарешті такі екуменічні моління мають місце і в Україні. Шкода, звичайно, що саме такі неприємні обставини стали причиною цього, але все ж біда єднає людей.*

– Ваші вірні залишилися на Донбасі чи виїхали зі своїх домівок?

– **(о. Сергій:)** Наші вірні – патріоти України. По телебаченні бачимо багато негативу про Донбас. У нас також проходили патріотичні мітинги не менше, ніж у Львові чи Києві. Демонстранти першими попали під гоніння. Міліція вся перейшла на бік ДНР і ЛНР. На передостанньому мітингу, який ми проводили, вбили хлопця Дмитра Чернявського, він вчився у Львові, греко-католик. Багато людей переселилися, у когось є кошти, у когось родичі, знайомі. А деякі залишилися, не маючи змоги знайти надійне прибіжище або відваги покинути свою домівку. За мою патріотичну, релігійну позицію мене мали арештувати. Але на щастя, мені вдалося виїхати.

– Що вас спонукало стати християнином? Ви народилися в християнській сім'ї? Як ви вибрали своє місце в спільноті: православній, протестантській?

(п. Олександр:) Я ступив на шлях віри вже в дорослому віці. Я хрестився в 44 роки. Мої батьки, ні родичі навіть не ходили до церкви. Бути християнином означає нести Слово Боже до народу: своїм прикладом, свідченням свого життя, – бути добрим батьком, чоловіком, людиною. Людина, яка прожила життя, і не спитала саму себе, для чого, прожила життя намарно. Цю істину я хотів би донести до всіх на світі.

(о. Сергій:) Я з козацької родини м. Донецька, колишній шахтар, мої родичі – шахтарі. У 90-х рр. я був членом комітету, який за-

хищав права шахтарів. Вже тоді я був переконаний в тому, що я українець і Донбас – це Українська земля. Одного разу я відчув голос Божий в серці: «Іди служити мені». Так я став священиком 22 роки тому.

– Хочеться подякувати кожному з Вас за таку проукраїнську позицію. Згадуючи В. Стуса та неповторне «Любіть Україну» В. Сосюри, ми розуміємо, що також і Донеччина подарувала немало людей – патріотів рідної землі, яких не могла зламати навіть комуністична система.

(о. Сергій:) Легко бути патріотом у Львові, в Києві. А на Донеччині це зовсім інакше. Я вдячний Богові, що не опускав мене у важкі хвилини. У час війни я старався допомагати, як міг, дітям, солдатам. От тепер ми приїхали до Львова подарувати радість дітям-сиротам, які обмежені в батьківській любові, але не в Божій любові.

– Що Ви хочете побажати читачам «Місіонаря», більшість з яких – галичани?

(о. Сергій:) Я вірю, що Господь хоче, щоб Західна Україна з центром у Львові стала духовною житницею, з якої розпочнеться духовне відродження нашої Батьківщини. Я переконаний: галичани – побожний патріотичний народ, який вміє молитися. Хочу побажати їм і всім українцям, щоб їхні серця були завжди відкриті на силу Святого Духа, який навчить жити по-справжньому духовно і, що вкрай важливо, доправдить до єдності церковної та національної.

(п. Олександр:) Хочу наголосити: тенденція об'єднання вже розпочалась. Ми хочемо якомога більше людей привести до Бога, що кожен зрозумів, повірив і навернувся через покаяння та життя за Заповідями Божими. Треба голосити на цілу Україну по телебаченні, радіо Слово Боже, щоб люди знали, що існує цей рух духовного відродження, і до нього долучалися, зростаючи у вірі та змінюючи своє життя на краще. ■

ПРИБОРКАННЯ ПРИСТРАСТЕЙ

(повертаючись зі Львова)

Ольга СМОЛЬНИЦЬКА,
Кандидат філософських наук

1

Душа була в незримому польоті,
Здавалось: легко пристрасті здолать.
Та шепіт чула я: «О ниця знать,
Не дозволяй скоритись бісу плоті!»

Слова тремтіли у повітря ноті…
Та спромоглася врешті я впізнать
Зілляте срібло риз – і ту печать,
Що так чека на зламнім повороті.

І вже на гобелені мирно ліг
Приборканий картинний одноріг –
В саду гранатнім послужити Діві.

І все відчутне: статуї – та брук,
І камінь, що моїх торкнувся рук,
І злет святих у вічному пориві.

2

Послухай: у крові та бурі,
Та з-поміж диявольських лих
Ми бачимо в кожній фігурі
Досягнену легкість святих.

На храмі, у храмі, над нами –
Охоплює душу екстаз.
Чи створена легкість руками?
Хто нині пожалує нас?

Злетіти за ними? – ой, що ти!
…Та камінь – це щит від біди.
Впізнаєш голів повороти –
Впізнаєш ти їхні сліди.

Джерело: CREDO

БУВ МУСУЛЬМАНИНОМ; НИНІ АРХИЄПИСКОП ЦЕРКВИ ХРИСТА

Голова єпископату Малаві з Африки дав 18 жовтня відважне інтерв'ю італійському телебаченню TV2000. Він мав говорити про хід Синоду, натомість розповів про своє навернення.

Митрополит із Малаві уперше зізнався, що був мусульманином. «Я попросив про хрещення, коли мені було 12 років, – сказав він. – Довгий час я втікав із дому, бо в сім'ї почувався відкинутим. Переховувався поблизу, в католицькому храмі. Там був на місіях священик з Італії та черниці. Вони зацікавилися мною і прийняли мене. По роках я став католицьким священиком, без згоди батька і сім'ї. Вдома мене прокляли», – розповів ієрарх.

Як він сам визнав, із часом навернулася вся його сім'я. І навіть ревний мусульманин-батько. «Він прийшов до мене 2004 року. Я був зворушений. Однак сказав йому, щоб він не боявся, ніби потрапить до пекла, навіть якщо не навернеться у християнство. Але він наполягав, що хоче стати католиком, бо бачить, як католики у нашій країні живуть у згоді й мирі, допомагають один одному».

За словами архиєпископа Мсуси, батько ходив до нього на катехизацію впродовж трьох років. «При хрещенні прийняв ім'я Авраам». Вони з батьком заснували фонд, у якому католики й мусульмани працюють разом. ■

Джерело: CREDO

КОЛУМБІЯ: В «СПОВІДАЛЬНОМУ МАРАФОНІ» ВЗЯЛИ УЧАСТЬ 350 СВЯЩЕНИКІВ

Близько 350 католицьких священиків 6 і 7 жовтня заповнили лінії великого торгового центру в колумбійській столиці. Метою цієї незвичайної акції було дати можливість висповідатися людям, які прийшли за покупками.

Акція одержала назву «Конфесатон» (з'єднання слів «confecion» - сповідь і «марафон»). Священики сиділи на простих пластикових стільцях, розставлених уздовж торгових алей. Біля кожної імпровізованої сповідальниці висів невеликий плакат із зображенням Папи Франциска і словами «пункт сповіді». Той, хто не був готовий каятися, міг просто поговорити зі священиком на теми, які його цікавлять.

За словами священика Ернана Поведа, «Конфесатон» став відповіддю на заклик Папи стати ближче до віруючих. Саме тому місцем проведення акції був обраний торговий центр.

Віруючі вітали незвичайну ініціативу Церкви. «Як добре, що ми зустрілися з Богом, який нас пробачив і допоміг залишити злі справи!» – сказала Лус Альба, одна з відвідувачок торгового центру, що потрапила на несподівану сповідь.

70% жителів Колумбії є католиками. ■

Джерело: CREDO

ПАПА КАНОНІЗУВАВ БАТЬКІВ СВ. ТЕРЕЗИ ВІД ДИТЯТКА ІСУСА

18 жовтня 2015 р. Папа Франциск звершив канонізацію подружньої пари – Луї та Зелі Мартенів, батьків однієї з найбільш відомих у католицькому світі святих кармелітки Терези від Дитятка Ісуса.

Під час канонізаційної Меси, яку Папа відслужив на площі св. Петра, до слави вівтаря також були вознесені італійський священик о. Вінченцо Гроссі та іспанська монахиня Марія від Непорочного Зачаття.

У своїй проповіді Папа зазначив: «Хто служить іншим і по-справжньому не користується престижем, той здійснює у Церкві істинну владу. Ісус закликає нас змінити нашу ментальність і перейти від прагнення влади до радості непомітності служіння, до викорінення інстинкту панування на іншими та реалізації чесноти покори».

Святе подружжя Луї Мартена і Марі-Зелі Герен свідчило про християнське служіння у сім'ї, будуючи день за днем простір, сповнений віри та любові. У цій атмосфері народилося покликання їхніх доньок, зокрема св. Терези від Дитятка Ісуса», – сказав Папа.

На завершення гомілії Франциск закликав вірних надихатися свідченням нових святих на шляху радісного служіння братам, довіряючи допомозі Божій та материнській опіці Діви Марії. ■

Джерело: Католицький оглядач

ПАПА ДО ГЛАВИ УГКЦ: «УКРАЇНА Є І ЗАВЖДИ БУДЕ У МОЄМУ СЕРЦІ»

Перебуваючи у Ватикані з офіційним візитом для участі в Папському Синоді про сім'ю, 14 жовтня Блаженніший Святослав зустрівся із Святішим Отцем і вкотре розповів йому про ситуацію в Україні.

Під час розмови Блаженніший Святослав розповів Папі Франциску про гуманітарну кризу, яку переживає Україна у зв'язку з війною на сході країни. Глава УГКЦ озвучив Папі дані ООН про понад півтора мільйона внутрішньо переміщених людей, які стали жертвами війни на Донбасі. Святіший Отець запевнив Блаженнішого Святослава у молитві та підтримці для відновлення та побудови мирного життя в Україні. «Україна є і завжди буде в моєму серці», - наголосив Папа Франциск.

Окрім цього, Предстоятель УГКЦ подякував Святішому Отцю за проголошення геройських чеснот митрополита Андрея Шептицького. Як повідомив Глава УГКЦ, наразі відбувається аналіз чуда оздоровлення, що відбулося на території США, за посередництвом молитов до митрополита Андрея. Цей факт уже канонічно зафіксований. Згодом відбудеться зустріч медиків, які дослідять це чудо. ■

Джерело: CREDO

З БОГОРОДИЦЕЮ НАВКОЛО КРЕМЛЯ

Вже понад три роки щотижня, у суботу або неділю, московські католики з фігурою Фатімської Богородиці моляться біля Кремля за навернення Росії.

Одна з постійних учасниць молитви Ольга Дєнісова розповіла, що молитися біля Кремля за навернення Росії, як просила Божа Матір у Фатімі, російські католики почали ще до війни з Україною.

«На молитву приходять від 3 до 6 осіб. З Вервицею молільники обходять Кремль. Процесія триває понад годину. Перед кожною Таємницею Вервиці мініпроцесія зупиняється, щоб прочитати уривок з Євангелія та висловити наміри, далі вірні моляться Вервицю, продовжуючи шлях. Згодом Анна приносила на молитву статую Богородиці в рюкзаку», – розповідає Ольга Дєнісова.

За словами учасників молитовної групи, вони завжди зупиняються на Красній площі і просять Бога, щоб «забрав цей труп з центральної площі країни».

Часом до молитовної групи приєднуються священики. Одного разу священик взяв із собою навіть Найсв. Тайни. Таким чином Ісус невидимо (священик ніс Євхаристію приховано під курткою) товаришував протягом усієї молитви.

«Коли почалася війна з Україною, я пережила такий величезний шок, що не можу передати це почуття болю», – розповіла Ольга. Вона запевнила, що постійно молиться за мир в Україні і закликала українців молитися за навернення Росії, як про це просила Божа Матір у Фатімі. ■

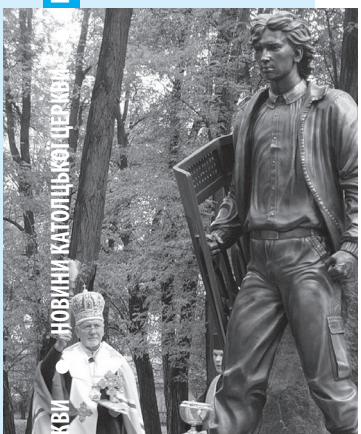

Джерело: http://ugcc.if.ua

ПАМ'ЯТНИК УБИТОМУ НА МАЙДАНІ РОМАНУ ГУРИКУ ОСВЯТИЛИ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ

14 жовтня в Івано-Франківську відкрили пам'ятник Роману Гурику, який загинув у лютому 2014 р. від кулі снайпера на Київському Майдані. Чин освячення здійснив Архиєпископ і Митрополит Івано-Франківський Преосвященний Володимир Війтишин.

На урочисту подію прибуло чимало містян, рідних, друзів та побратимів Героя України Романа Гурика. На початку освячення Митрополит разом із духовенством помолилися поминальну панахиду. Урочисто відкрити пам'ятник удостоїлись батьки Романа п. Ірина та п. Ігор Гурик. Митрополит Володимир подякував батькам за добре виховання молодого Героя та привітав усіх присутніх з празником Покрову Пресвятої Богородиці.

Роман Гурик народився 2 жовтня 1994 року в м. Івано-Франківську. Був студентом ІІ курсу філософського факультету Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Друзі та товариші згадують Романа як дуже талановитого і розумного хлопця, який любив життя, а також патріота рідного краю, який відстоював свою громадянську позицію. ■

УГКЦ В ЛЮРДІ – ПРИВІЛЕЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПАЛОМНИКІВ

УГКЦ в Люрді (Франція) – це привілей для українців, оскільки це єдина католицька церква візантійського обряду для східних католиків, яка об'єднує українських паломників з цілого світу.

Її було збудовано в 1982 році для духовних потреб українських паломників. О. Василь Прийма, виходець зі с. Бачів (Львівська обл.) був ініціатором будівництва української церкви в Люрді і здійснив цей благословенний задум завдяки пожертвам українців діаспори.

Протягом того часу, коли в Люрді ще не було української церкви, тобто до 1982 року, ректор Санктуарію в Люрді надав Екзархату УГКЦ у Франції для забезпечення духовних потреб українських паломників в Базиліці Розарію каплицю, престіл якої до сьогодні має напис у французькій мові: «Autel de l'Ukraine», що означає: «Вівтар, тобто престіл України».

В Люрді також є український готель, який знаходиться навпроти церкви. Протягом 25 років готель приймав українських паломників, однак тепер він потребує ремонту згідно з вимогами французького законодавства.

Більше як 30 років українські паломники а також українці з діаспори підтримують місію УГКЦ Успіння Пресвятої Богородиці, оскільки в Люрді немає українців і тому немає парафії.

При церкві служать сестри-служебниці, які допомагають священикові приймати паломників та духовно їх супроводжують протягом перебування в Люрді. Священик та сестри-монахині щодня заносять свої молитви за жертводавців та добродіїв храму Успіння Пресвятої Богородиці.

Цього року при УГКЦ в Люрді було побудовано пандус для полегшення доступу до церкви для людей з обмеженими можливостями, постійно ведуться ремонти та реставраційні роботи в домі, де проживають сестри і священик.

Наступного року плануємо продовжити оновлюючі роботи та реконструкцію подвір'я при церкві, саме тому бажаємо привернути увагу людей доброї волі, які могли би допомогти нам в цьому в різний спосіб.

Ласкаво просимо священиків зорганізувати прощі до Люрду з Ваших парафій – ми будемо раді прийняти українських прочан в нашому храмі – чекаємо на Вас в Люрді! ■

о. Герман Ничак, ЧСВВ, та сестри-служебниці

«АПОСТОЛ ЄДНОСТІ І ВІРИ»

Заохочуємо до перегляду!

Релігійно-пізнавальний фільм «Апостол єдності і віри» оповідає про життя і діяльність святого священномученика Архиєпископа Полоцького і Витебського Йосафата Кунцевича...

Автори фільму Оксана Гайова, Володимир Чемес. Режисер Оксана Гайова. Режисер нової редакції фільму Володимир Чемес.

У фільмі використані документи та відеоматеріали Центрального Державного Історичного Архіву України, м. Львів, Українського Національного Музею, м. Львів, Львівського музею історії релігії, Історичного музею, м. Львів, Телевізійного відділу прес-бюро УГКЦ.

У фільмі використано фрагменти музичних творів Д. Бортнянського, А. Моцарта, С. Рахманінова, П. Чайковського. Хорали у виконанні Білоруського державного камерного хору. Нову редакцію та відновлення фільму здійснила у 2004 році Місія «Постуляційний центр беатифікації й канонізації святих УГКЦ».

Біографічна довідка:

Святий Йосафат Кунцевич народився 1580 р. в міщанській родині у княжому місті Володимирі (тепер Володимир-Волинський). На нелегку, але благословенну дорогу святості праведний Йосафат Кунцевич ступив ще змалку. Коли він одного разу ревно молився перед Спасителевим Розп'яттям у церкві св. Параскеви, то несподівано в його серце впала з Розп'яття божественна іскорка, розпаливши в ньому палкий вогонь любові до Ісуса Христа, рідної Церкви та народу.

Вірний Всевишньому, Іван Кунцевич вирішив за ласкою Св. Духа віддатися цілковито Творцеві - вступити до монастиря Пресвятої Трійці у Литві, що й зробив у 1604 р. До монастиря його прийняв сам митрополит Іпатій Потій.

У 1609 р. митрополит Потій висвячує Йосафата на священика. У 1614 році о. Йосафата обирають архимандритом Вільнюського монастиря (у монастирі тоді було майже 60 монахів), а у 1617 р. – полоцьким єпископом.

Чи міг знати праведний Йосафат те, що на нього, як на ревного захисника Католицької Церкви, чатує небезпека? Можливо, і знав, адже він неодноразово повторював своїм непримиренним ворогам: «Ви мені грозите смертю, а я вам кажу: не можу бути щасливішим, аніж коли загину від ваших рук за католицьку й апостольську віру». Добре знаючи, що вороги снують проти нього змову у Вітебську, відважний Божий слуга, однак, туди поїхав з візитом, де й загинув мученичою смертю від рук безжальних кривдників 12 листопада 1623 року. До речі, після його смерті усі вбивці покаялися й навернулися до Католицької Церкви.

У 1626 р. розпочато процес канонізації, а в 1643 р. Папа Урбан VIII проголошує Йосафата Блаженним. У Вільнюсі відбувається урочистий празник за участю короля Польщі Владислава Вази і королеви Цецілії. У 1867 році Папа Пій IX проголошує Йосафата святим.

У 1916 р. мощі св. Йосафата перевозять у костел Св. Варвари у Відні (до того часу вони перебували в різних місцях Литви, Польщі і Білорусії). У 1949 р. Йосафатові мощі потрапляють з Австрії до Риму, де були перезахоронені у Ватикані в базиліці св. Петра у вівтарі правої нави престолу св. Василія Великого.

Відгук на книгу «ВАСИЛІЯНСЬКІ МОНАСТИРІ УКРАЇНИ: ГАЛИЧИНА І ЗАКАРПАТТЯ»

Цього 2015 року вийшла друком у тернопільському видавництві «Підручники і посібники» нова актуальна книга під назвою «Василіянські монастирі України: Галичина і Закарпаття» обсягом 192 сторінки. До її написання спричинилися Володимир Мороз (історик, журналіст газети «20 хвилин», Тернопіль), Ігор Скленар (викладач факультету журналістики ЛНУ ім. І. Франка) і Віктор Заславський (історик, краєзнавець у м. Жовкві Львівської обл.). Найбільший вклад в упорядкування цього видання зробив Володимир Мороз. Він за власний кошт об'їздив немалу кількість василіянських обителей і працював з архівними джерелами як професійний історик, адже нещодавно захистив кандидатську дисертацію з історії. Перші нариси трьох згаданих авторів публікувалися на сайті www.risu.org.ua в рубриці «Релігійне краєзнавство».

Це науково-популярне видання розкриває перед читачами колорит знаного у світі Василіянського Чину, його святині, багату історію, зокрема на землях Західної України.

Розпочинається путівник коротким словом «Пам'ять про праведника буде вічною» Протоігумена Провінції Найсвятішого Спасителя Чину Святого Василія Великого в Україні о. Пантелеймона Саламахи, ЧСВВ, відтак слідує мова редактора з Тернополя Володимира Мороза.

Автори вмістили у спільній книзі аж 19 нарисів про різні монастирі Галичини та Закарпаття, поєднавши вміло минуле та сучасне. На самому початку бачимо нарис про закарпатський монастир Благовіщення Пресвятої Богородиці, що в с. Боронява неподалік м. Хуста, а в кінці – про чернечу обитель св. Юрія у м. Червонограді-Кристинополі. Кожному монастиреві приділено чимало уваги, особливо в історичному плані. Василіянські ченці в рамках численних фактів і дат немовби оживають у свідомості під час мандрування сторінками книги.

Твір має тверду, гарно оздоблену обкладинку, дизайнером якої, а також форзаців, є Віталій Нехай. Усередині на якісному папері стрічаємо чорно-білі та кольорові світлини, малюнки тощо, що неабияк доповнює зміст видання.

Виносок на книжкових полях немає. Наприкінці подано вибрані використані джерела, вебліографію та іменний покажчик,що допомагає відшукати швидко ту чи іншу потрібну постать.

За висловом Марка Туллія Ціцерона, історія – життя пам'яті, тому слід заглядати в минуле, особливо церковне, винести з нього важливі уроки для майбутності.

Звичайно, краще побувати в тому чи іншому описаному василіянському монастирі особисто, та книга допоможе всім охочим наперед дізнатися їхню роль на теренах рідної землі протягом віків. Отже, нехай і вона поповнить нашу домашню бібліотеку, ставши у пригоді церковним історикам, студентам – кожному, хто цікавиться Василіянським Чином та рідною Українською Греко-Католицькою Церквою. ■

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

ВОНИ СПАСЛИ СВОЮ ДУШУ

(продовження)

Ярослав НОГАЛЬ

Минуло сорок днів після смерті Сергія. Костянтин Макарович і його дружина сиділи в глибокій задумі в кімнаті, поки Марта прибирала зі столу. Декілька хвилин тому розійшлися прибулі на поминки родичі і знайомі та колеги по роботі. Перед тим всі зібралися на цвинтарі на могилі сина. Був там і отець Іван, який відправив панахиду й виголосив недовгу, але зворушливу проповідь, закінчивши її словами про те, що загиблий своїм покаянням і жертвою заслужив на прощення і вічне спасіння. Присутні дружно хрестилися за священиком і неголосно промовляли «Отче наш…», що в теперішні часи вже не було чимось крамольним, і покірно чекали закінчення церемонії.

Коли Марта закінчила свою роботу, Ірина встала і повільно підійшла до вікна. За ці сорок днів вона помітно змарніла і зістарилася.

– Я іду в монастир, – неголосно, але твердо сказала вона.

Костянтин оторопіло глянув на неї:

– Не зрозумів?

– Я іду в монастир, – так само неголосно, але чітко повторила вона. Її чоловік, який навчився добре орієнтуватися в інтонаціях дружини, зрозумів, що це рішення було остаточне і вона напевне зробить те, в чому утвердилася.

– Але, Іро, – все ж спробував відговорити жінку Костянтин, – ми з тобою ще не старі, давай спробуємо ще раз… Того, що трапилось, вже не виправиш, але треба жити дальше!

Вона повернулася до нього. В її очах були біль і терпіння.

– Ні, Костянтине, те, що трапилось, було лише переломним моментом, до якого ми все одно б прийшли, а може, і не прийшли б. Наш син, вірніше, те, що з ним трапилось, примусив мене скинути пелену з очей мого сумління, яка не давала мені правильно зрозуміти, для чого і як треба жити на цій землі. Він цим своїм вчинком не тільки врятував свою безсмертну душу, але і показав нам, як треба поступати, щоб спокійно відійти у вічність. І ми не можемо, ми просто не маємо права знехтувати цим попередженням, за яке він заплатив таку дорогу ціну. Нам треба переглянути своє життя, виправити його, віддати людям те, що ми в них.., – Ірина хотіла сказати «вкрали», але вимовила «відняли», – попросити в них пробачення за ті кривди, які ми їм завдали. До того ж, – вона взяла чоловіка за руку, – тобі, напевне, важко зараз це зрозуміти, але те, що сталося, це не кара, це ласка Божа.

Костянтин вирячився на неї. Те, що вона зараз говорила, дійсно було понад його розуміння. Але, як би там не було, він кохав свою дружину і дуже боявся її втратити. Він встав і почав нервово ходити по кімнаті.

– Це все той отець Іван, це він тебе баламутить! – майже кричав він, потрясаючи в повітрі стиснутими кулаками.

– Отець Іван тільки допоміг оформити ті думки, які невиразно виникали в моїй голові, в одне чітке ціле, особливо після смерті Сергія. Моє рішення – це моє рішення, незалежно від того, що мені говорять інші. Ми повинні багато молитися і покутувати, щоб Господь Бог простив нам наші беззаконня. Я буду молитися за тебе, щоб і ти, людина, яка мені не байдужа, прийшов до цього розуміння. Знаєш, як Сергій познайомився з отцем Іваном?

І вона переказала слова отця про те, що сталося того дня в парку.

– Подумай, Костянтине, чому він не хотів повертатися тоді додому. І ще, перед самою смертю Сергій з виразом щастя на обличчі промовив слова, які й стали основною причиною мого рішення.

І вона слово в слово переповіла чоловікові те, що сказав їй отець Іван, додавши: – Вони не можуть не примусити задуматись і переглянути своє життя… Ось Біблія, Новий Завіт, який подарував мені отець Іван і яку я тільки зараз уважно перечитала. Вона дала мені відповідь на багато, якщо не на всі питання і проблеми нашого життя. Візьми її, читай кожний день, роздумуючи над тим, про що в ній говориться, і, якщо ти навчишся робити це, вона приведе тебе до тих Божих Істин, без яких людина не є людина в тому повному розумінні, якою створив її Господь Бог. Прощай, Костянтине, – вона востаннє пригорнулася і поцілувала його.

Ірина покинула свій дім, щоб стати новичкою в монастирі, в п'ятницю. Перед цим вона тільки порадилася з отцем Іваном, який монастир їй обрати. Костянтин дуже переживав цю подію. Фактично його дружина була єдиною людиною в цілому світі, з якою він міг вільно, не боячись за наслідки, обговорити всі свої справи, спитати поради, якій міг довірити всі свої сумніви і переживання. А це, враховуючи ту постійну напругу, навіть не професійну, а необхідність постійно контролювати кожну свою дію, кожне слово, в середовищі друзів, вірніше вовків у партії, було єдиною його розрадою. Крім того, як ми вже казали, він кохав її і просто не уявляв свого подальшого існування без неї, без її близької присутності й тепла.

В перші дні після того, як Ірина його зрадила – так йому здавалось, і так він називав її вчинок – і покинула, Костянтин приїжджав додому тільки переночувати, а деколи просив постелити йому в кімнаті для відпочинку на роботі, суміжній з кабінетом. Він тепер почувався страшенно самотнім. Дехто в подібних ситуаціях, знаходить розраду в алкоголі, дехто – в роботі, ще інші шукають

нового партнера, саме партнера, щоб забутися і розвіятися. Для нього все це не підходило. Він не був любителем випити і навіть на банкетах випивав не більше 100-150 грамів спиртного. Роботу свою, в тому вигляді, в якому йому доводилось нею займатися, він ненавидів і виконував її тільки тому, що вона давала засоби до безбідного існування йому і його невеликій сім'ї, а жінки, яка могла б хоч якось замінити Ірину, він взагалі уявити не міг.

Костянтин, з часом, трохи заспокоївшись, намагався зрозуміти вчинок дружини і, хоча образа за її зраду ще продовжувала боляче ятрити його душу, він, повільно походжаючи подвір'ям, старався об'єктивно проаналізувати її поступок. Але все, що б він не знаходив для виправдання її поведінки, не давало ніякого заспокоєння.

Він зайшов у дім, сів у крісло, і його погляд упав на Біблію. І хоча це був подарунок отця Івана, якого він вважав не в останню чергу винним в тому, що Ірина залишила його, взяв її, навмання розгорнув і почав бездумно читати. Але вже другий чи третій стих змусив його все більш уважно ставитись до того написаного. Вже після першого читання цієї Книги книг, його все більше тягнуло до неї, він все більше думав над прочитаним, зіставляв все зі своїм життям і часто відчував, що його щоки при цьому палали від сорому, чого з ним давно вже не траплялось. Тоді йому й на думку не спадало, що в цьому його повільному наверненні до Бога велику роль зіграли щирі, тривалі і повсякденні молитви Ірини, яка, хоч і перебувала в монастирі, залишалась перед Господом його дружиною.

Костянтин і далі ходив на службу й виконував всі свої обов'язки прокурора, а ті видимі зміни, які проявлялися у виразі обличчя та манері говорити, оточуючі пояснювали втратою сина. Та зміни в світогляді Костянтина були справді величезні. Його сумління, колись так глибоко заховане, тепер все більше давало про себе знати. Зараз він зовсім по-іншому дивився на речі, які колись здавались йому звичайними і буденними. Він і раніше усвідомлював, що його робота пов'язана з обслуговуванням інтересів людей, які знаходились при владі, і що ця робота була брудна. Але тоді його це мало хвилювало, як не хвилювало й те, що всі матеріальні блага і можливості, якими він володів і до яких вперто продирався, далися йому не зовсім законним, точніше зовсім незаконним шляхом. Скільки-то людей постраждали від його і таких, як він. зажерливості, беззаконня і цинізму! Так, зараз він має владу, має великі рахунки в банках, але що з того? Хіба він забере це все з собою, як той багач, який тішився своїм багатством і казав: «Їж, душе, пий і веселися…»? Він не має жодного друга, а ті, що його оточують, тільки й чекають на якийсь його промах, щоб знищити його і зайняти те місце, яке він зараз посідає; він втратив кохану дружину, єдиного сина і залишився сам-один в цьому ворожому і підступному оточенні; він втратив душевний спокій та став невдоволеним і дратівливим.

Костянтин знову відкрив навмання Біблію і натрапив на місце, де розповідалось про Івана Хрестителя і банкет в домі царя Ірода. Прочитавши його, він вийшов на подвір'я і довго роздумував над ним. Про те, що прийшло йому зараз в голову, він ще вчора і подумати не міг би.

Був ранок неділі, і Костянтин приїхав в той парк, де Сергій хотів звести рахунки з життям, але зустрівся з отцем Іваном. Він довго бродив його алеями, обдумуючи те, що збирався зробити. Почав моросити дрібний дощик, але він цього не помічав. Раптом щось примусило його озирнутися. Він побачив чоловіка, який наздоганяв його. Костянтин впізнав його – це був отець Іван, який повертався з церковці. Підійшовши, монах зупинився. Костянтин привітався першим. В нього вже не було неприязні до отця.

– Добро… – почав було він, але потім поправив себе: – Слава Ісусу Христу!

– Слава навіки!

– Отче, покажіть мені те місце, де Сергій…, де ви з ним зустрілись.

Отець Іван пильно глянув на нього.

– Ви щось надумали?

– Надумав. Але не те, про що ви зараз подумали.

У виразі обличчя Костянтина знову з'явились рішучість і сувора впевненість . Декілька днів він збирав матеріали – документи, папки, накази, постанови. Деякі, особливо важливі, він складав у свою шкіряну теку, з деяких зняв електронні копії, зберігаючи все це на флешці, яку він продублював. Потім він зв'язався з редактором місцевого телебачення і домовився з ним про зустріч. Перед цим він запросив досьє на всіх працівників місцевої телерадіокомпанії і вибрав саме його. Костянтин домовився з ним про прямий ефір хвилин на 10-15, але так, щоб про це знали, поки що, тільки вони двоє. Більше часу, він це розумів, в нього не буде.

Коли все було готово, тобто зібрані всі документи, а керівники силових відомств та телестудії були хто у відпустці, хто у відрядженні, Костянтин прибув на студію. Він навмисне одягнув свою службову форму, знаючи, що робить це востаннє. За день до того диктор декілька разів об'являла про дуже цікаву завтрашню зустріч, яка стосується всіх.

– Слава Ісусу Христу! – Вже саме це привітання після представлення головного прокурора міста призвело до того, що зі все наростаючою інтенсивністю запрацювали телефони, як стаціонарні, так і мобільні, запрошуючи всіх родичів та знайомих до перегляду цієї передачі. – В мене дуже мало часу, а сказати вам я маю дуже багато. Перейду одразу до головного. Ви зараз живете в державі, якою на всіх рівнях керують брехуни, злодії та хабарники. Тобто 90 відсотків жителів країни, недоїдаючи, часто відмовляючи собі в найнеобхіднішому, змушені годувати цю армію паразитів та їх прислужників. Вони не дбають за розвиток і процвітання держави, а лише про свої шкурні інтереси. Навіть серед опозиції і так званих патріотів є багато таких, і мені це відомо, які вашими руками рвуться до влади, щоб і собі приліпитись до цього бездонного корита. І я є одним з них. Все, чим я володію, – придбано і побудовано на вкрадені у вас кошти. Ці люди (і я в тому числі!) розвалюють і обкрадають державу, щоб принести її і її трудолюбний народ на тарілочці сусідній державі, тобто Росії, правителі якої завжди ненавиділи все українське і люто боролися з ним, але яким були потрібні наші благодатні землі та наш послушний і роботящий народ. Подивіться на вілли та автомобілі чиновників, суддів, прокурорів та іже з ними, якими вони безсоромно володіють. Хіба можна все це придбати на їх зарплату? Хіба можливо таке, щоб їх діти відпочивали на найкращих курортах світу, тоді як їх ровесники з розвинених західних країн, діти заможних батьків, розвозять піцу чи газети, щоб заробити собі кишенькові гроші, бо їх батьки знають, що без важкої праці ніякого добробуту не досягнеш, і привчають їх до цього змалку? Коли ви виборете владу в цій країні, а я твердо вірю в це, замініть всіх, всіх без винятку, чиновників та силовиків – суддів, прокурорів, СБУшників, міліціонерів та конфіскуйте все награбоване ними в вас же майно. Якщо цього не зробити, якщо залишити хоч декого з них на своїх посадах – всілякі революції і майдани будуть марними! І, наостанок, про корупцію. Якщо можливість грабувати державу, її бюджет, мають тільки вищі посадовці, то брати хабарі може майже кожний чиновник, з чого вони і користають. Це те, що може розвалити будь-яку процвітаючу державу. Потрібно дуже суворо карати як тих, хто дає, так і тих, хто, користуючись своїм становищем, вимагає, бо це інакше не назвеш, давати хабар. І коли мати дає недо-

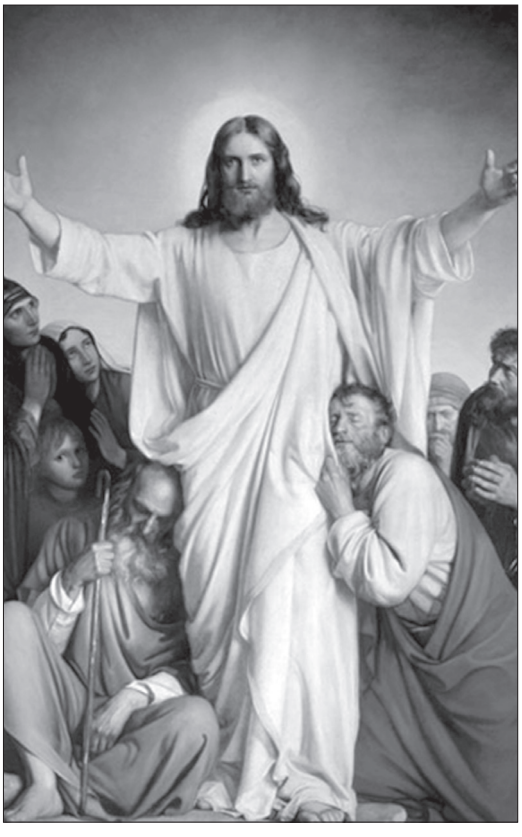

вченому лікарю гроші, щоб той допоміг хворій дитині – це одне, то десятки тисяч доларів, які дають продажному чиновникові за вчинення незаконної оборудки, – зовсім інше. За таке треба карати навіть довічними ув'язненнями. І починати потрібно з вищих посадовців! В зв'язку з цим, я звертаюся до єпископів і священиків різних конфесій – де тільки можна доводьте до людей ту істину, що будь-який хабар це гріх і зло, за який їм доведеться відповідати якщо не на цьому, то на другому світі. А ще гірше, якщо за ці гріхи батьків будуть відповідати їхні діти… – При цих словах голос Костянтина надломився, і він на хвильку замовк. – Я б не хотів, щоб людина наверталася до праведного життя, до Бога, лише тоді, коли трапляється нещастя, як це трапилось зі мною… Мій час закінчується. Я бажаю всім вам переглянути своє життя, навернутися та покаятися тим, кому є з чого каятися і будувати нову, очищену, процвітаючу християнську державу. Слава Ісусу Христу! Слава вільній від беззаконня і гріха Україні!

Через двадцять хвилин після закінчення виступу Костянтину подзвонив отець Іван.

– Ви мужня людина, пане Костянтине, - сказав він після привітання. – Але тепер вас не залишать в спокої. Може, вам варто десь перебути цей час?

– Ні, лише тепер я відчув себе людиною і не збираюся ні від кого бігати, як заєць. Я знав, на що іду і ні про що не жалію. Мій син, можливо, зараз тішиться мною з небес. Дякую вам за вашу працю, отче.

– Нехай благословить вас Господь Бог! Я буду молитися за вас.

Потім Костянтин подзвонив у монастир і попросив покликати до телефону сестру Даниїлу.

– Слава Ісусу Христу, Іро, - тихо сказав він. – Я дзвоню, щоб подякувати тобі за все. Час, коли ти була поруч мене, був найкращим часом в моєму житті. Якби не ти, я ніколи б не пізнав, що таке справжнє щастя! Прощавай, моя люба…

– Я знаю про твій виступ, пишаюся тобою і… кохаю тебе, Костю!

Через тиждень після цього автомобіль Костянтина був зупинений на дорозі вантажівкою, яка різко загальмувала перед ним. Інша вантажівка, яка рухалась слідом втиснула легкову машину разом з водієм в кузов передньої. ДТП кваліфікували як втрату пильності водієм задньої вантажівки.

На цвинтарі поруч з Сергієвою з'явилась нова могила, до хреста над якою був прикріплений надпис: «Не бійтеся тих, хто вбиває тіло, душі ж убити не може…». Другий надпис стосувався обох: «Вони спасли свою душу». ■

БІЛИЙ БАРАНЧИК

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ, м. Бар

Пригадую собі у нас вдома невелику столярну майстерню, де батько, від ранку до пізнього вечора працюючи, виготовляв різні меблі: столи, вікна, двері. А коли я приходив зі школи, то і мені діставалося, бо вимогливий батько заставляв мене допомагати – щось підтримати, розрізати дошку чи брус; ще не втиг він зробити столик, як вже починав робити двері чи щось інше. Бо кожного дня дітям треба подати кусочок хліба і до хліба, а ще усіх одіти і до школи послати. Надія тільки на Бога і на свої руки.

А до нас завжди приходили не тільки замовники, але й сусіди чи знайомі, щоб найперше щось поговорити або висловити своє незадоволення порядками цього світу. Бо доброго чогось так мало було у їхньому житті. А для батька це був немов би такий короткий відпочинок.

Одного разу, коли зійшлося більше чоловіків, батько став розказувати подію з часу Першої світової війни, яка йому добре запам'яталась. До речі, це оповідання нераз приходилось мені чути у незмінному варіанті:

– Це було на італійському фронті, де майже кожного дня, а особливо вночі, було чути стрілянину. Ми вже до цього звикли. Нас не лякали постріли скорострілів, рушниць чи навіть гармат, але пересторога завжди була. Бо на фронті ніколи не знаєш, що буде навіть сьогодні, не те що завтра.

На Італійському фронті були задіяні також українці з Галичини. Австрійський уряд перекинув багато українців зі Східного російського фронту на Італійський із зрозумілих причин. Були побоювання, що між галичанами і українцями Великої України можуть відбуватися так звані «братання». Туди ж відправили після деякого навчання майже всіх новобранців з Галичини, серед яких був і я. Крім цього, австрійська влада заодно хотіла використати вояків для розбудови гірських доріг. Тому одні вояки воювали на фронті, інші – розбудовували гірські дороги. Їх розширяли, встановлювали захисні бар'єри, засипали вибоїни, а також прокладали нові дороги і тунелі. Ці важкі роботи проводились як зимою, так і літом. Від офіцерів можна було почути, що сьогодні йде війна, а завтра настане мир, але дороги завжди будуть потрібні.

Альпи – гори високі, на вершинах навіть літом сніг лежить, так що в горах на висоті літом є приморозки, а зимою дуже холодно, тож не було легко ці дороги прокладати. Одежі відповідної не було. Молоді вояки часто застуджувались. А я до сьогодні відчуваю навіть невеликий холод: болять плечі, ноги, руки; застуда дає себе знати, особливо на старші літа.

Після п'ятимісячної важкої праці в горах нас відправили на перепочинок і підготовляли до бойових дій на фронті. Підніжжя гір Альп дуже живописні. Це така краса, що не можливо розказати. Треба побачити, щоб мати повну уяву. Дивуєшся, як наш Творець Господь Бог створив таку красу. Я не раз думав, якби хоч трохи Бог дав таланту до малювання, то все це би зобразив собі на папері, а деколи навіть пробував щось намалювати, але не виходило. Вдалині виднілися гори, вершини з білими шапками, а внизу ліси, луки, долини і бистрі гірські ріки. Вранці, коли сонце сходить,

а вечором, коли заходить, весь цей простір передгір'я просвічується сонячними променями, то так і хочеться помолитися Богові і подякувати Йому, Всевишньому, що таку красу подарував нам, людям. І я молився.

Біля гірської річки були побудовані казарми для вояків, на протилежному боці знаходилися склади для фронту, які ми охороняли. Тут було спокійно, тільки час від часу чути постріли канонади з фронту. Луна пострілів доходила до гір, а потім поверталася немов назад, створюючи неабияке враження на вояків.

На цей час між нами поширювалися слухи про білого баранчика, який появлявся вночі біля одної сторожі, де стояли постійно вартові. Військовий порядок вимагав неабиякої строгості, а особливо вночі. Цим об'явленням зацікавились офіцери навіть вищого командного складу.

– Пане капітане, – звертався фельдфебель до свого командира, – на третій сторожі, що під лісом, мені вояки розказують, що опівночі появляється білий баранчик і на них він наводить якийсь страх, тому прошу, щоб на цей пост ходили два або три вояки.

– А що ж то за вояки, що бояться якогось баранчика. Я думаю, що цей баранчик нікому зла ніякого не робить, то нехай собі ходить. До речі, мені про це відомо, про це всі говорять, і нема чого боятися заблуканої овечки, яка відірвалася від свого стада, – відповів з цікавістю капітан, додаючи: – А що, не можна його спіймати? Треба дослідити, звідки він появляється і куди йде потім, а вже вдень спіймати його.

– Але, прошу пана капітана, навіть досвідчені вояки на фронтах скаржилися, що їм стає страшно і моторошно, коли він бігає по траві перед їхніми очима, і тому просять посилити варту.

– А може, це не баранчик, і хтось просто провокує, такі випадки бувають часто на фронті.

– Боже мій, розказую вам, що чув від досвідчених вояків. Саме опівночі з'являється він, а тепер ніч місячна і видно все, як на долоні.

– Конкретно, що він робить: пасеться, ходить, бігає?..

– Мабуть, пасеться, але дивно, чому серед ночі?

– Добре, я погоджуюсь, йдіть до коменданта і запишіть в рапорті, щоб на цей пост давали на ніч по два вояки.

З цим питанням навіть зверталися до польового капелана, але він мовчав і не міг щось конкретно відповісти, та все таки сказав:

– Не переймайтеся особливо. Якщо появляється щось – щиро моліться до Ангела-Хоронителя і Пречистої Діви Марії, бо є таємниці, які неможливо пояснити. З часом, на мою думку, все це проясниться.

Між вояками також відбувалися різні суперечки, адже ж вони були не тільки різних національностей, але й різних віросповідань, то й були в них різні думки. Одні сприймали це як щось дуже особливе, другі насміхалися і кпили собі з цього, а ще інші не звертали уваги.

На цей час не тільки в австрійській армії, але на всіх фронтах ширилися секуляризм і безбожництво. Складно капеланам було пояснити своїм воїнам, чому воюють християни з християнами, тим більше католики з католиками. І в цьому був наглядний доказ з італійського фронту, де італійські християни-католики воювали з такими ж австрійськими віруючими.

Минали дні, вояки спокійно ходили на варту і не звертали уваги на білого баранчика, який появлявся опівночі в один і той же час, а потім, віддалившись, зникав з очей. Дивним було те, що появлення таке заохочувало вояків до молитви. Навіть ті, які занедбали практику молитися, вдивлялися у глибину простору і роздумували про вічну правду, якою є Бог, а потім щирим серцем у молитві перепрошували його і благали якнайскорішого закінчення війни і повернення додому.

Одного вечора на варту став вояк з наших сторін, з-під Тернополя, високого зросту, широкоплечий, справжній подолянин. Гордо-

вито з усмішкою він підійшов до старшини, заявляючи:

– Прошу пана капрала, я піду один на цей пост. Якщо це справді баранчик, то його треба спіймати і привести на кухню. Мій кріс ніколи не підводив.

– Накінець, знайшовся відважний воїн, що нічого не боїться. Бажаю удачі, – відповів тут же задоволений таким сміливим бажанням свого вояка капрал.

На свого побратима вояка Юрія з якоюсь заздрістю дивилися його друзі, а на думці в них було, що він хоче вислужитися перед старшинами. Юрій дійсно був добрим товаришем і відважним воїном, і це йому додавало честі. Він завжди надіявся на свою силу, як кажуть, на свої широкі плечі.

Була літня місячна ніч. Свіжість гірського повітря додавала бадьорості для тих, хто був на службі, а тих, хто відпочивав, обдаровувала спокійним сном. Круглий місяць освітив своїм відблиском полковий табір і казарми, а також гори, які виднілись вдалині.

До Юрія підійшов його товариш і запитав:

– Ідеш на варту один?

– Так. Чого тут боятися, що хочеш йти зі мною? Але я зголосився, що йду один на варту, – відказав рішуче, а серце охопив смуток і якийсь жаль. Він більше нічого не говорив, хоч сам був веселої вдачі і балакучий.

– Юрію, будь обережним, другим разом піду з тобою, з Богом!

Щоб замінити вартового, його супроводжував комендант сторожової служби. Навкруги панувала тиша, тільки у траві цвіркуни творили чарівну музику. Місяць освічував блідим промінням передгір'я, і було видно все, як на долоні, аж до гір.

Юрій прийняв пост, а комендант з вартовими залишили його. Погляд вартового повністю був звернений в сторону, звідки мав появитися баранчик. Місяць час від часу скривався за хмари. Ось знову появився з-за хмари і бачить вартовий баранчика, про якого говорили так багато: то він приближається, то іде геть від нього. Хоч трава була велика, та його добре було видно. Здавалося, що він пливе по цій траві, як човник по воді. Ось він зупинився і скубає траву, а потім піднявши голову вгору, роздивляється навкруги і тихою ходою йде до нього і що раз ближче і ближче. Тепер Юрій добре бачив баранчика, холодний піт виходив з чола і його обняв якийсь винятковий страх, хоч баранчик здавався таким смиренним, невинним і ніжним сотворінням, що не було потреби лякатись.

Ставши на коліно, він навіть не прицілювався натиснув на крючок свого кріса. Пролунав, як йому здавалось могутній постріл, який луною відбився від гір і знову повернувся до нього. Відкривши очі, він нічого не бачив. Якраз місяць зайшов за хмару, а коли знову появився, то не було вже білого баранчика, тільки бачив високу траву і була справжня тишина.

– От і все, – витираючи піт з лоба, промовив сам до себе сторожовий.

На постріл підійшли комендант сторожі з двома вояками. Відважний вояк, дрижачи зі страху, розказував все, що відбулося.

– Я з ним справився. Більше він не буде бігати, – говорив вояк.

– Як себе почуваєш? Що з тобою? Чому так перелякався? – запитував капрал.

– Не знаю, мабуть, тому, що я вбив невинного білого баранчика, але я діяв згідно з військовими правилами.

Капрал вирішив замінити Юрія, а на його місце поставив двох вояків.

Прийшовши до казарми, Юрій вирішив відпочити і зняти з себе нервове напруження. Та його пройняв неспокій, і він, хоча був перетомлений, не міг заснути. Піт виходив з його чола. Крутився з одного боку на другий – не міг ніяк заснути. Два рази піднімався з ліжка і знову лягав, заплющуючи очі, щоб якось заснути. Він очікував з нетерпінням ранку, та час тягнувся, а ранок ніяк не наступав. Різні

думки йшли в голову. Йому був потрібний, як ніколи, священик, щоб у сповіді поєднатися з Христом і заспокоїтися. На дворі почало світати. Юрій підняв голову і на цілий голос почав кричати сильним голосом:

– Сивий кінь на дибки встав і лізе у вікно. Заберіть цього коня.

До нього підійшли вояки, які несли службу у казармі, запитали:

– Що за кінь? Ніякого коня тут немає. Що з тобою?

– Що, не бачите? Сивий кінь передніми ногами став на підвіконник, хоче увійти всередину, не впускайте його.

Хтось із вояків, вибіг на двір, щоб подивитись, чи справді є під вікном сивий кінь. І тут Юрій закричав сильним протяжним голосом:

– О-о-о-о… – стогін плавно стихав і голова відважного воїна різко опустилась на подушку. Йому тут же принесли води, але він зціпив зуби, заплющив очі й лежав нерухомий.

– Він мертвий, – сказав хтось із вояків.

Вояки його почали тормосити, але він не подавав ніяких ознак життя. Відважний воїн, недавно міцний здоров'ям, закінчив життєвий шлях.

Вранці вояки зворушені цією подією пішли на місце, де вночі бігав білий баранчик. Та нічого там не знайшли: ні вбитого баранчика, ні крові, ні якихось інших слідів не залишилось. Від цього часу баранчик більше не появлявся, хоч на цей пост далі ходило завжди двоє вартових. Наш капітан часто висловлювався, що навіть в екстремальних умовах вояк повинен бути розважливим і пам'ятати, чи його дії подобатимуться Богові.

Подія з білим баранчиком в скорому часі розійшлась по всьому Італійському фронті. Про це писали австрійські і італійські газети. По-різному коментували ці події автори.

Одні називали білого баранчика провісником миру, інші – видимим знаком безтілесних сил, що є пересторогою для безбожників і грішників, а ще інші – черговою сенсацією для духовенства. Ніхто не міг розкрити цієї таємниці. Появи баранчика, постріл, смерть вояка – все було незрозумілим.

Як не дивно, багато навіть воїнів слабкої віри або таких, що зовсім втратили віру, почали задумуватися і приступали до сповіді. Дехто став розуміти, що є речі з якими жартувати не маємо права, що всім управляє не немічна людина, а Божа Всемогутність.

В скорому часі на фронті Австрія переживала поразку за поразкою, чехи, словаки, мадяри, поляки відмовлялися воювати. Лише австрійці і українці воювали до самого розпаду Австрійської імперії. А після розпаду імперії українці повернулися до рідного краю, створивши Українську Галицьку Армію, яка проіснувала до двадцятого року.

Багато подій мені прийшлось пережити, – розказував батько, – але ця подія найбільше мені запам'яталась. Можливо, щось недопрацювали капелани, що не змогли дати відповіді на появлення білого баранчика. А наш вояк, який помер такою смертю, також не розумів всього цього і став жертвою безбожного світу. Ми молилися завжди за нього. Нам неможливо все пояснити, бо навіть у житті кожної людини є якісь таємниці.

Будучи одного разу на реколекціях у Гошеві, разом з нині покійним отцем Маркіяном Когутом, ЧСВВ, я розказував цю подію. Він задумався, а через деякий час сказав:

– Не знаю, що вам сказати, але смиренний білий баранчик не міг бути виявом злих сил. Якщо вояки після цієї події наверталися до Бога, то це був добрий знак. Господь створив світ видимий і невидимий. Думаю, що Боже Милосердя є велике і діткнеться до відважного воїна, який став жертвою цієї події. Тут треба молитися і не заглиблюватися у події, які часто є нам незрозумілі. На мою думку найкраще відповіли сільські старші жителі: що всім управляє Господь Бог, а не людина, як ми це собі думаємо. Можливо, це був знак Божий. ■

Петро ШКРАБ'ЮК

КРЕХІВ У ВІНКУ СОНЕТІВ

(історична хроніка)

Підзаголовок цього поетичного Вінка не випадковий. Бо це справді історична хроніка славного монастиря. Але відтворена у вишуканій, строго дисциплінованій і водночас – документальній формі.

Адже Петро Шкраб'юк не тільки поет, а й науковець, доктор історичних наук (зараз завідувач відділу української літератури Інституту українознавства ім. Івана Крип'якевича); він же й дослідник історії ЧСВВ, автор монументальних монографій «Крехів: дороги земні і небесні» (2002 р., 414 с.; друге видання – рік 2009), «Монаший Чин Отців Василіян у національному житті України» (2005 р., 439 с.), багатьох інших розвідок, статей і віршів на релігійну тематику.

Вінок сонетів доповнює цей список – і доповнює вагомо, хоча й напрочуд стисло. В цьому переконається кожен, для кого дорогий Крехів і хто любить поезію.

1

Сонети ці – до Крехова мости,
Бо там брати, подвижники і друзі,
Що служать ревно Богові і музі
І чують владно поклик висоти.

Із ними легше хрест земний нести,
Не піддаватись сумніву і тузі,
А жити, і творити, і рости,
Знайти погаслий день на виднокрузі.

Мене чекає там отець Василь –
Поет, що має свій правдивий стиль,
Бо ловить звук у Божім камертоні.

Про зло й добро, про Чин Василіян
Говоримо – і чуємо, як нам
Озвався Час в небеснім передзвоні.

2

Озвався Час в небеснім передзвоні
І шле проміння на квітучий діл.
Ченці й миряни ділять хліб навпіл,
Сюди приходять їх сини і доні.

Щоб тільки не коритися мамоні,
Прибув у Крехів з далечі Йоіл.
До нього люд тягнувся з ближніх сіл,
Аби за них він став ув обороні.

Молився він високо у печері –
Знавець сердець, релігій та містерій,
Читав Письмо, Апостол і Псалтир.

З печери спуск – мотузяна драбина.
Всередині темніла сяйна днина…
Йоіл заклав наскельний монастир.

ВІТАЄМО!
НА СЛУЖБІ БОГУ Й УКРАЇНІ: 25-ліття священства отця Омеляна Кобеля

4 жовтня 2015 р., вірні церкви святого Миколая с. Денисова Козлівського деканату, що на Тернопільщині відсвяткували 25-річчя священства парафіяльного священика о. Омеляна Кобеля. Того дня в церкві о. Андрій Галиш зачитав та вручив отцю-ювіляру Грамоту від Архиєпископа і Митрополита Тернопільсько-Зборівського Василя Семенюка. Відтак теплі слова привітань, подяк своєму пастирю сказали сільський голова Роман Кузів, директор школи Леонтій Пасічник, колишній викладач Тернопільського педагогічного університету, який свого часу вчив студента Омеляна Кобеля, Тарас Коваль, директор денисівської філії ПАП «Агропродсервіс» Василь Рудик, колишній сільський голова Олег Букшак, директор краєзнавчого музею Богдан Савак, учителька школи Софія Біла, священики Андрій Галиш, Іван Кравець. У перерві між виступами учні школи декламували вірші, співали пісні-присвяти отцю-ювіляру, духовий оркестр грав релігійні та світські твори, низку пісень виконали також сільський жіночий ансамбль та дует у складі братів Котовських. Мені хочеться висвітлити о. Омеляна також як патріота неньки-України.

Народився, зростав та провів дитячі і юнацькі роки Омелян Кобель у селі Козівка, яке межує з районним центром Козовою. Там вперше в 1970-х роках я і познайомився з молодим Омеляном на гаївках, які в радянські часи були заборонені владою.

Промайнули молоді роки. Пізніше на Денисівсько-Купчинецьку парафіїю було призначено священиком о. Омеляна Кобеля. З перших днів запав він мені в душу тим, що поряд з відданим служінням Богові в зрілих роках він ще дужче полюбив Україну. З цього приводу хочу засвідчити

декілька епізодів. Під час студентської акції протесту проти прихильника Совєтського Союзу прем'єр-міністра Віталія Масола в Києві патріотична молодь розпочала безстрокову голодовку. Першими на цю акцію протесту з Козівщини поїхали о. Омелян Кобель та о. Євген Бойко, журналістка районної газети Ярослава Пархомчук та директори шкіл – із Денисова Ярослав Шарван, із Купчинець Борис Гавришок. Прикро, що тоді від перевиснаження організму помер син мого друга, викладача Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого Ігоря Герети, – Устим.

В листопаді 2004 року в Києві розпочалась Помаранчева революція. Щоби висловити свою позицію, з Денисова першими зголосилися їхати в Київ Богдан Савак та Василь Струхманчук. Телефоном по домовленості зі штабом спротиву, який було сформовано в Козові, ми мали в обумовленій годині чекати на автобус, що мав відправлятися з райцентру та нас підібрати в селі Городище. Автобус в Городищі зупинився, але керівник групи нас повідомив, що місць не має. Розчаровані, з рюкзаками на плечах ми повертаємось додому та по дорозі нас зустрів о. Омелян, підібрав, розвіз по домах і сказав: «Не розчаровуйтеся. Я їду додому, беру зі собою ще дочку, і поїдемо разом, моєю машиною». Так і сталося. 23 листопада ми вже були в Києві на Майдані. У той час події розгорталися стрімко. Люди, які повстали проти фальсифікації виборів, для потреб відпочинку (в нічний час) захопили «Український народний дім» (колись музей Леніна). Там о. Омелян до мене сказав: «Брате Богдане, молімося. Зробімо у передпокої Народного дому престіл і будемо служити Літургію. Мені потрібна ваша допомога. Будете дяком». Я спершу відмовлявся. Я ж ніколи не дякував. На те отець сказав: «Ви співаєте в церковному хорі, знаєте Літургію. А тепер беріть «Молитвеник» в руки і вперед. Я вас благословляю». Так і сталося. Ми поїхали в греко-католицьку капличку, що на Аскольдовій могилі , позичили у їхнього священика необхідні церковні атрибути й повернулися в Народний дім. У ньому знайшли стіл, накрили його скатертиною, поставили на нього Хрест, запалили свічку й першими на Майдані розпочали відправи. На третій день у Київ приїхав єпископ Сокальсько-Жовківської єпархії Михаїл Колтун із семінаристами, які мене підмінили.

Коли в Києві розпочалась революція Гідності, я також у ній брав участь. На Хрещатику зустрічав Новий 2014 рік, був у 14-тій Бережанській сотні. Та багато більше часу від мене провів на столичному майдані о. Омелян Кобель. У цьому багатотисячному велелюдді зустрічалися з ним декілька разів. Крім того, я його майже постійно бачив на богослужіннях, що проходили на головній сцені Майдану. Під час революції Гідності о. Омелян у Києві був, так би мовити, «з постійною пропискою», а в той час у Денисівській та Купчинецькій церквах його підміняли священики сусідніх парафій. Тоді в Києві декілька разів о. Омелян брав мене на відправи, що відбувалися в польовім наметі-капличці Майдану.

Зараз, коли на Сході України йде війна, о. Омелян Кобель багаторазово, як священик і волонтер, їздив у Донецьку та Луганську області. Там, на місцях зіткнення, маючи посвідку капелана (дану при Курії Тернопільсько-Зборівській Архиєпархії УГКЦ 14.05. 2015 р. Б.) служив Літургії та сповідав і причащав Герів неньки-України. А тому за свої дії – вірність та відданість служити Богу, Церкві, Україні – заслужив повагу, став часткою історії сьогодення. ■

Підготував Богдан САВАК,
директор Денисівського краєзнавчого музею

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС

Слава Ісусу Христу!

Шановна редакціє, на сторінках Вашого журналу «Місіонар» хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Пресвятій Діві Марії, св. Йосифу, апостолу Юді-Тадею, св. Бенедикту, св. Михаїлу, св. Філомені (а також я молилась Дев'ятницю до Богородиці, що розв'язує вузли) і всім святим за вирішення складної ситуації у житті мого сина Романа.

Пишу Вам тому, що такою була моя обітниця Господеві, Божій Матері.

Господи, нехай святиться ім'я Твоє! Я дякую за віру, яку мені дає Бог. Пресвятая Богородице, дякую за Твою безмежну опіку.

Дякую Вам, усі святі, за випрошену ласку для моєї сім"ї і сина Романа – за його успішне завершення навчання в університеті. Віра і щира молитва обов'язково допоможуть у всіх проханнях, якими складними вони б не здавалися. Вірю, хто щиро молиться, з великою вірою просить, одержує. Закликаю всіх щиро молитися до всіх святих, надіятися, не втрачати віри, і Вони обов'язково вислухають наші прохання.

Оксана, м. Дрогобич

Хочу висловити подяку Господу Богу, Причистій Діві Марії, св. Юді-Тадею та всім святим. Також подяка отцям-василіянам з м. Жовкви за підтримку та молитву.

Пройшло більше двох років, як у мене на роботі сталася дуже складна проблема. Завдяки молитві усе вирішилось щасливо! Щиро перепрошую Бога-Отця та своїх небесних покровителів за те, що так пізно виконала свою обіцянку. Хочу сказати всім людям, щоб молилися, бо ніколи Бог нас не залишає, довіртесь Йому – і завжди будете вислухані!

Надія, с. Стара Скварява, Жовківський р-н, Львівська обл.

Через часопис «Місіонар» хочу подякувати Господу Богу, Пречистій Діві Марії, Ісусикові, святим ангелам і архангелам та всім святим, до яких я звертаюсь у молитві, за вислухані просьби та ласку звершення чуда в моєму житті.

За ці два роки я пройшла через біль, зневагу, розчарування, зради, відчай, страх, труднощі та безнадію. Єдиною розрадою та допомогою мені стали молитви, вервиці та дев'ятниці. Я молилась, плакала, вірила і просила. Бог вислухав мене. Мені зараз 37 років, і я вперше завагітніла. Дякую, Господи! Моліться, і будете вислухані!

Дякую св. Марті, св. Анні, св. Терезі, св. Параскевії-П'ятниці, св. Софії, св. Катерині, св. Марії Магдалині, св. Єлисаветі, св. Йосифу, св. Шарбелю, святому мученику Роману, св. Юді-Тадею, блаж. Миколаю Чарнецькому, свв. Андріяну та Наталії, пророку Іллі, св. Антонію, св. Вероніці, св. Варварі, св. Івану-Павлу II, св. Філомені, арх. Михаїлу, св. Юрію та всім святим.

Звертаюсь до всіх: треба молитися та вірити і просити – Господь та Божа Мати за посередництвом святих вислуховують. Не втрачайте надії, вірте у силу молитви!

Софія, Самбірський р-н, Львівська обл.

Слава Ісусу Христу!

Шановна редакціє! Дуже прошу Вас надрукувати мого листа, бо хочу подякувати, хоч із запізненням, Всемогутньому і Всемилостивому Богу в Тройці Святій Єдиному Отцю, Сину і Святому Духу. Матінці Божій, св. Ангелу Хоронителю, св. Спиридону, св. Миколаю Чарнецькому, св. о. Піо, св. Ріті, св. Терені, св. Тадею, св. Шарбелю, святому Антонію з Падуї і всім святим за вислухані молитви і допомогу у розв'язанні дуже складної проблеми з квартирою.

Люблячий Господи! Низько вклоняюся Тобі і дякую за все!

Савчук Уляна, м. Новояворівськ, Львівська обл.

Слава Ісусу Христу!

На сторінках Вашого журналу хочу висловити щиру подяку за вислухані молитви і допомогу в трудні хвилини життя. Через дев'ятниці до Божого Милосердя, Юди-Тадея і святого Антонія, а також молитви за душі в чистилищі і молитви до святого Шарбеля отримують допомогу моя родина і діти в навчанні й роботі. Віддаю Богові низький поклін, честь і славу. Нехай Бог пробачить за запізнілу обіцянку подяки.

Наталя, Жовківський р-н, Львівська обл.

Висловлюю подяку милосердному Ісусові, Матінці Божій і Отцю Піо за допомогу в тяжких обставинах життя.

Наталя, м. Івано-Франківськ

УВАГА! ПРИЗИ!
Надсилайте свої правильні відповіді на адресу нашої редакції до 20.12.2015 *та отримайте* ПРИЗ!

КРОСВОРД

Підготувала Леся ШТИКАЛО

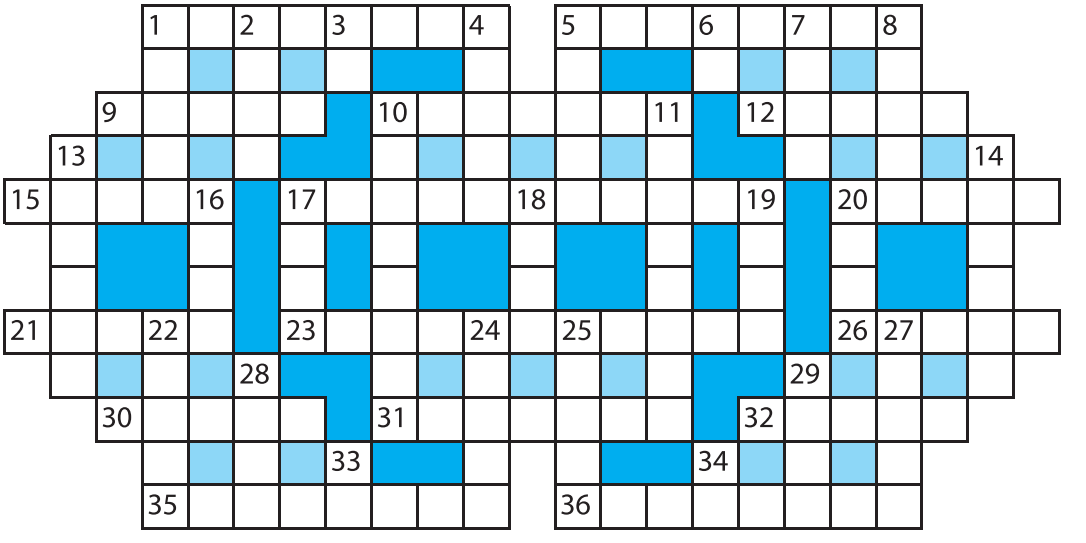

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 1. Український письменник, автор новели «Камінний хрест». 5. Науковий або технічний працівник лабораторії, наукового або навчального закладу. 9. Холод, коли температура повітря спадає нижче нуля. 10. Мислитель. 12. Старша духовна особа в католицькій церкві. 15. Концентрований цукровий розчин. 17. Оптичний прилад, що дозволяє створювати візерунки. 20. Відділ установи, в якому зберігаються старі документи, листи, закінчені справи. 21. … Тобі Серце Христове! 23. Ведення справ канцелярії. 26. Збірка географічних карт. 30. Ріка, куди було вкинуто закривавлене тіло архиєпископа Йосафата Кунцевича. 31. Елемент комп'ютера для проміжного зберігання інформації. 32. Наука, що вивчає юриспруденцію. 35. День тижня, який найбільше любив святий Папа Іван-Павло II. 36. Місто в Ізраїлі, де сходить Благодатний Вогонь.

ВЕРТИКАЛЬНО: 1. … до слова, зложиться мова. 2. Оповідний рід літератури на відміну від лірики й драми. 3. Одиниця площі землі. 4. Хімічний елемент. 5. Роман … – блаженний священномученик УГКЦ. 6. Німецький фізик, відкрив закон електричного струму. 7. Дорога в саду, парку, обсаджена з усіх боків деревами, кущами. 8. Вид мистецтва, який любив Тарас Шевченко. 10. Народна мудрість, народне знання. 11. Прилад, пристосіблення для регулювання чого-небудь. 13. Спосіб вимовляння слів, окремих звуків. 14. Відокремлене іконостасом підвищення в церкві. 16. Глава католицької церкви і Ватикану. 17. Французький маляр, автор «Руанського собору» – ... Моне. 18. Роман Павла Загребельного. 19. Зелений пагін цибулі або часнику. 20. Дочка Ярослава Мудрого, королева Франції. 22. Місто на заході України. 24. Голосно викрикнуте, вигукнуте слово, фраза або звук, який передає певне почуття. 25. Зібрання документів, що стосуються якого-небудь питання, якої-небудь справи. 27. Юліан … – польський поет, перекладач. 28. Один з головних гріхів. 29. Рід хижих птахів родини яструбових. 33. Нота. 34. Визначний майстер своєї справи.

Відповіді на кросворд «5 літер», опублікований у жовтні 2015року:

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 1.Мирон. 3.Пісня. 5.Поташ. 7.Ідеал. 8.Честь. 11.Орися. 12.Авель. 13.Проза. 14.Краса 16.Офорт. 20.Мінус. 21.Атлас. 22.Кліше. 24.Афіша. 26.Львів. 28.Слава. 29.Фарба. 30.Автор. 31.Нюанс. 32.Вальс.
ВЕРТИКАЛЬНО: 1.Місто. 2.Надія. 3.Прага. 4.Явень. 5.Потоп. 6.Школа. 9.Митар. 10.Голос. 14.Килим. 15.Адрес. 16.Офіра. 17.Тарас. 18.Індія. 19.Слово. 22.Кобза. 23.Еклер. 24.Амвон. 25.Аванс. 26.Любов. 27.Верес.

Правильні відповіді на кросворд «5 літер» за жовтень 2015 року надіслали:

ГАЙДУК Ірина,
м. Броди, Львівська обл.

ЯРИМОВИЧ О.М.,
с. Крупське, Миколаївський р-н, Львівська обл.

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ!

«МІСІОНАР»
на 2016 рік!

Передплачуйте наш Католицький часопис «Місіонар» на 2016 рік!

Католицький щомісячний часопис «Місіонар» – проповідник Божої любові, яку він через друковане слово приносить у Ваше спрагле серце, у Вашу оселю, де, можливо, так бракує ласки і тепла. Тут Ви знайдете чимало цікавого матеріалу, корисного для Вашої душі: повчальні роздуми, дослідження, оповідання, свіжі церковні новини, особисті свідчення життя наших читачів, а також Ви самі можете стати не тільки читачем, а й дописувачем нашого журналу.

Нехай Господь благословить Вас і завжди буде з Вами!

Передплатний індекс 23959

Шукайте нас в каталозі видань України (с. 134) у кожному поштовому відділенні.

Вартість передплати:

1 міс. – 8,10 грн
3міс. – 24,30 грн
6міс. – 48,60 грн.
11 міс. – 89,10 грн

ВІТРАЖІ
на склі

Вікно – очі будівлі.
Зробіть Ваш погляд на світ яскравішим!

ВИГОТОВЛЕННЯ та УСТАНОВЛЕННЯ
вітражів будь-яких розмірів у храмах, каплицях, будинках.

Виконуємо всі види робіт:
проектування, виготовлення, встановлення вітражів у герметичні склопакети та конструкції ПВХ, алюмінію.

РЕСТАВРАЦІЯ
старих віконних конструкцій

Звертайтесь за тел.: 067-307-13-39
093-006-1-007
art.stail.lviv@gmail.com

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
НАШ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС
“МІСІОНАР”!
Передплатний індекс – 23959
У нашому часописі Ви можете розмістити свою рекламу. Звертайтеся!
НАШІ КОНТАКТИ: тел. (032) 255-38-15, e-mail: misionar@ukr.net